

Obsah

IV *Informace*

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2019/C 177/01	Směnné kurzy vůči euru	1
2019/C 177/02	Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 14. května 2019 o zveřejnění žádosti o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle článku 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 v <i>Úředním věstníku Evropské unie</i> v případě názvu „Banon“ (CHOP)	2
2019/C 177/03	Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 14. května 2019 o zveřejnění žádosti o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle článku 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 v <i>Úředním věstníku Evropské unie</i> v případě názvu „Beurre d'Isigny“ (CHOP)	14

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO PROSTORU

Kontrolní úřad ESVO

2019/C 177/04	Výzva k předložení připomínek ke státní podpoře podle čl. 1 odst. 2 části I protokolu 3 k Dohodě mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora	27
---------------	---	----

V Oznámení

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO)

2019/C 177/05	Oznámení o otevřeném výběrovém řízení	55
---------------	---	----

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Evropská komise

2019/C 177/06	Předběžné oznámení o spojení podniků (Věc M.9323 – RheinEnergie/SPIE/TankE) – Věc, která může být posouzena zjednodušeným postupem ⁽¹⁾	56
2019/C 177/07	Předběžné oznámení o spojení podniků (Věc M.9328 – Platinum Equity Group/Multi-Color Corporation) – Věc, která může být posouzena zjednodušeným postupem ⁽¹⁾	58

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP.

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Směnné kurzy vůči euro ⁽¹⁾

22. května 2019

(2019/C 177/01)

1 euro =

měna	směnný kurz	měna	směnný kurz		
USD	americký dolar	1,1171	CAD	kanadský dolar	1,4952
JPY	japonský jen	123,27	HKD	hongkongský dolar	8,7692
DKK	dánská koruna	7,4680	NZD	novozélandský dolar	1,7173
GBP	britská libra	0,88280	SGD	singapurský dolar	1,5399
SEK	švédská koruna	10,7600	KRW	jihokorejský won	1 329,30
CHF	švýcarský frank	1,1252	ZAR	jihoafrický rand	16,0504
ISK	islandská koruna	138,50	CNY	čínský juan	7,7108
NOK	norská koruna	9,7598	HRK	chorvatská kuna	7,4260
BGN	bulharský lev	1,9558	IDR	indonéská rupie	16 225,88
CZK	česká koruna	25,793	MYR	malajsijský ringgit	4,6756
HUF	maďarský forint	326,54	PHP	filipínské peso	58,610
PLN	polský zlotý	4,3038	RUB	ruský rubl	71,7625
RON	rumunský lei	4,7625	THB	thajský baht	35,686
TRY	turecká lira	6,8110	BRL	brazilský real	4,5163
AUD	australský dolar	1,6221	MXN	mexické peso	21,2345
			INR	indická rupie	77,8600

⁽¹⁾ Zdroj: referenční směnné kurzy jsou publikovány ECB.

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 14. května 2019

o zveřejnění žádosti o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle článku 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 v Úředním věstníku Evropské unie v případě názvu „Banon“ (CHOP)

(2019/C 177/02)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin⁽¹⁾, a zejména na čl. 50 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 53 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Francie podala v souladu s čl. 49 odst. 4 nařízení (EU) č. 1151/2012 žádost o schválení změny specifikace produktu „Banon“ (CHOP), která není menšího rozsahu.
- (2) Komise tuto žádost v souladu s článkem 50 nařízení (EU) č. 1151/2012 přezkoumala a dospěla k závěru, že splňuje podmínky stanovené v uvedeném nařízení.
- (3) Aby bylo možné podat podle článku 51 nařízení (EU) č. 1151/2012 námitky, měla by být žádost o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014⁽²⁾, včetně pozměněného jednotného dokumentu a odkazu na zveřejnění příslušné specifikace produktu, pro zapsaný název „Banon“ (CHOP) zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie,

ROZHODLA TAKTO:

Jediný článek

Žádost o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014, včetně pozměněného jednotného dokumentu a odkazu na zveřejnění příslušné specifikace produktu, pro zapsaný název „Banon“ (CHOP) je uvedena v příloze tohoto rozhodnutí.

V souladu s článkem 51 nařízení (EU) č. 1151/2012 se zveřejněním tohoto rozhodnutí uděluje právo podat proti změně uvedené v prvním pododstavci tohoto článku námitku ve lhůtě tří měsíců ode dne zveřejnění tohoto rozhodnutí v Úředním věstníku Evropské unie.

V Bruselu dne 14. května 2019.

Za Komisi

Phil HOGAN

člen Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 668/2014 ze dne 13. června 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 179, 19.6.2014, s. 36).

PŘÍLOHA

ŽÁDOST O SCHVÁLENÍ ZMĚNY SPECIFIKACE PRODUKTU U CHRÁNĚNÉHO OZNAČENÍ PŮVODU/CHRÁNĚNÉHO ZEMĚPISNÉHO OZNAČENÍ, KTERÁ NENÍ MENŠÍHO ROZSAHU

Žádost o schválení změny v souladu s čl. 53 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (EU) č. 1151/2012

„Banon“

č. EU: PDO-FR-0290-AM02 – 10.1.2018

CHOP (X) CHZO ()

1. Seskupení žadatelů a oprávněný zájem

Název: Syndicat Interprofessionnel de Défense et de Promotion du Banon

Adresa:

570, Avenue de la libération

04100 Manosque

FRANCIE

Tel. +33 492874755

Fax +33 492727313

E-mail: v.enjalbert@mre-paca.fr

Seskupení je složeno z producentů mléka, zpracovatelů a provozoven, kde sýr dozrává, a je tedy plně oprávněno podat žádost o změnu specifikace.

2. Členský stát nebo třetí země

Francie

3. Položka specifikace produktu, jíž se změna (změny) týká (týkají)

— Název produktu

— Popis produktu

— Zeměpisná oblast

— Důkaz původu

— Metoda produkce

— Souvislost

— Označování

— Jiné: aktualizace kontaktních údajů kontrolního subjektu a seskupení, vnitrostátní požadavky.

4. Druh změny (změn)

— Změna specifikace produktu se zapsaným CHOP nebo CHZO, která nemá být kvalifikována jako změna menšího rozsahu podle čl. 53 odst. 2 třetího pododstavce nařízení (EU) č. 1151/2012

— Změna specifikace produktu se zapsaným CHOP nebo CHZO, pro nějž nebyl zveřejněn jednotný dokument (nebo jeho ekvivalent), která nemá být kvalifikována jako změna menšího rozsahu podle čl. 53 odst. 2 třetího pododstavce nařízení (EU) č. 1151/2012

5. Změna (změny)

5.1. Název produktu

V položce „Název produktu“ se text:

„Chráněné označení původu stanovené touto specifikací je: „Banon“.“

nahrazuje tímto:

„Banon“.

Zrušuje se tento odstavec:

„Název sýra „Banon“ je odvozen od názvu obce Banon, která se nachází v departementu Alpes-de-Haute-Provence a je místem, kde se od středověku konají jarmarky a obchody.“

Název CHOP je v této položce specifikace považován za dostatečný.

5.2. Popis produktu

Ustanovení „Kůrka pod listy má krémově žlutou barvu“ se nahrazuje ustanovením „Kůrka pod listy má krémově žlutou nebo zlatohnědou barvu“.

Pokud jde o barvu kůrky pod listy, „krémově žlutá“ je doplněna o „zlatohnědou“ s cílem lépe charakterizovat produkt.

Vkládá se následující odstavec:

„Tento sýr se vyznačuje živočišnými chuťovými tóny, zejména kozími, které jsou často provázeny čpavkovým aromatem a vůní podrostu se závěrečnou lehkou trpkostí. Strukturu má hladkou a v ústech se rozplývá“.

Tato upřesnění jsou výsledkem práce komise pro organoleptické zkoušky produktu.

Tyto změny se provedou i v jednotném dokumentu.

5.3. Zeměpisná oblast

V položce „Vymezení zeměpisné oblasti“ se seznam obcí zeměpisné oblasti aktualizuje na základě změn provedených v názvech některých obcí zeměpisné oblasti. Okruh obcí se nemění.

5.4. Důkaz původu

Povinnost vedení záznamů o množství nakoupeného mléka se ruší u „farmářských“ subjektů, neboť vnitrostátní právní úprava jim nepovoluje nákup mléka. U „nefarmářských“ subjektů je tato povinnost naopak zachována.

5.5. Metoda produkce

— plemena koz:

Vypouští se následující odstavec:

„Až do 31. prosince 2013 budou muset kozy produkující mléko z plemen Communes Provençales, Roves, Alpines a z kříženců těchto plemen tvořit nejméně 60 % každého stáda.“

Následující odstavec:

„Od 1. ledna 2014 musí být mléko na výrobu sýra „Banon“ výhradně z koz plemen Communes Provençales, Roves, Alpines a z kříženců těchto plemen.“

se nahrazuje tímto:

„Mléko na výrobu sýra „Banon“ musí být výhradně z koz plemen Communes Provençales, Roves, Alpines a z kříženců těchto plemen.“

Lhůty uvedené ve specifikaci byly vypuštěny, protože uplynuly.

Tato ustanovení byla vypuštěna i z přehledu.

— minimální doba pastvy a minimální doba, během níž musí pastva představovat většinu hrubé výživy koz:

Následující odstavec:

„Kozy se musejí řádně pást ve výběhu a na loukách dané oblasti během nejméně 210 dní v roce.“

se nahrazuje tímto:

„Kozy se musejí řádně pást ve výběhu a na loukách dané zeměpisné oblasti během nejméně 210 dní v roce.“

Termíny „zeměpisná oblast“ jsou přesnější než „oblast“ a umožňují snadnější kontrolu.

Tato změna je provedena i v jednotném dokumentu.

Ustanovení

„Během nejméně čtyř měsíců v roce musí představovat většinu hrubé výživy koz pastva.“

a

„Kozy se musejí řádně pást ve výběhu a na loukách dané zeměpisné oblasti během nejméně 210 dní v roce.“

se tedy jednou vypouští.

Minimální doba pastvy a minimální doba, během níž musí pastva představovat většinu hrubé výživy koz, které jsou ve specifikaci uvedeny dvakrát, se vypouští, aby se zamezilo opakování.

Tyto změny se provedou i v jednotném dokumentu.

— omezení příkrmování do koryt:

Věta

„Příkrmování do koryt má stanovené roční a denní limity.“

se vypouští, neboť tato věta nepřináší žádnou informaci v souvislosti s maximálními hodnotami omezení, které je uvedeno ve specifikaci.

Tato změna je provedena i v jednotném dokumentu.

— doplňková dávka:

Doplňují se termíny „nebo podprodukt z obilovin“, aby nebyla vyloučena složená krmiva, jejichž etiketa uvádí, že obsahují obiloviny a podprodukty z obilovin.

Tato změna je provedena i v jednotném dokumentu.

— omezení nákupu krmiva, které nepochází z dané zeměpisné oblasti:

Věta „Rovněž je omezen nákup krmiva, které nepochází z dané oblasti“ se vypouští, neboť nemá žádnou cílovou hodnotu, nepřináší žádný skutečný limitující faktor. Omezení nákupu krmiva, které nepochází z dané zeměpisné oblasti, je ostatně zakotveno v následujícím platném ustanovení specifikace:

„Příkrmování sušeným krmivem a vojtěškovou moučkou, jež nepocházejí ze zeměpisné oblasti, je omezeno na 250 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.“

Toto ustanovení se vypouští i v jednotném dokumentu.

— způsob denní distribuce vojtěškové moučky:

Následující ustanovení:

„Příkrmování vojtěškovou moučkou je omezeno na 400 g suroviny denně na přítomnou dospělou kozu ve dvou minimálních dávkách s omezením na 60 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.“

se nahrazuje tímto:

„Přikrmování vojtěškovou moučkou je omezeno na 400 g suroviny denně na přítomnou dospělou kozu s omezením na 60 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.“

Povinnost distribuovat vojtěškovou moučku ve dvou dávkách se vypouští, neboť malá distribuovaná množství nevyžadují tuto opatrnost (která byla zavedena, neboť příliš velké množství požitého dusíku může vyvolat vážné metabolické onemocnění, alkalózu.)

Tato změna je provedena i v jednotném dokumentu.

— zakázaná krmiva:

Odstavec:

„Silážovaná krmiva a balené sušené krmivo, hlízy (*Cruciferae*) a ostatní rostliny a semena, jež by mohly dát mléku špatnou chuť, jsou zakázány.“

se nahrazuje tímto:

„Silážovaná krmiva a balené sušené krmivo, krmné hlízy (*Cruciferae*) jsou zakázány.“

Cílová hodnota fráze „a ostatní rostliny a semena, jež by mohly dát mléku špatnou chuť“ není dostatečně přesná, aby mohla být snadno kontrolována, a proto se vypouští.

Tato změna je provedena i v jednotném dokumentu.

— zavedení zákazu GMO:

Vkládá se následující odstavec:

„Ke krmení zvířat se smějí používat pouze rostliny, druhotné produkty a doplňková krmiva netransgenního původu. Výsadba transgenních rostlin je zakázána na všech pozemcích zemědělského podniku, který produkuje mléko určené na výrobu sýra s CHOP „Banon“. Tento zákaz výsadby platí pro každý rostlinný druh, který by mohl být zvířatům v zemědělském podniku podán v krmivu, a pro každý druh plodin, který by je mohl kontaminovat.“

Toto ustanovení umožňuje zachovat na jedné straně tradiční povahu krmiva a na druhé straně tradiční metody krmení zvířat.

Toto ustanovení se vkládá i do jednotného dokumentu.

— původ krmiva:

Do jednotného dokumentu se vkládá následující odstavec: „Pokud jde o původ krmiva, vzhledem k přirozeným faktorům zeměpisné oblasti je produkce koncentrátů obtížná a produkce krmiv omezená. Vzhledem k tomu, že původ koncentrovaných krmiv není upřesněn, nemusí pocházet ze zeměpisné oblasti. Základní krmná dávka pochází hlavně z dané zeměpisné oblasti, ale kozám může být distribuováno seno původem mimo tuto oblast. Omezení množství koncentrovaných krmiv a omezení množství sena, které nemusí pocházet z dané zeměpisné oblasti, znamená, že většina krmiva pochází z dané oblasti. Dávky, které nemusí pocházet ze zeměpisné oblasti, tak představují na kozu a rok:

— 250 kg krmné suroviny a vojtěškové moučky, což je přibližně 213 kg sušiny (množství 190 kg krmiva s průměrným obsahem 84 % sušiny odpovídá 160 kg sušiny a množství 60 kg vojtěškové moučky s průměrným obsahem 89 % sušiny odpovídá 53 kg sušiny),

— 250 kg sušiny z koncentrovaného krmiva (ekvivalent 270 kg suroviny), které nepochází ze zeměpisné oblasti, na kozu a rok.

Uvážíme-li, že koza pozře ročně průměrně 1 100 kg, představuje krmivo pocházející ze zeměpisné oblasti tedy nejméně 58 % (sušiny).“

Tento dodatek v jednotném dokumentu umožňuje prokázat, že většina krmiva pro kozy pochází ze zeměpisné oblasti. Vzhledem k přírodním faktorům popsaným v bodě „Souvislost se zeměpisnou oblastí“ není možné, aby veškeré krmivo pocházelo z dané oblasti.

— teplota a doba sýření:

Odstavec:

„Jakákoli fyzikální nebo chemická úprava mléka je zakázána s výjimkou částečného odstředění a filtrace za účelem odstranění makroskopických nečistot, kromě chlazení na teplotu nad nulou za účelem konzervace a kromě ohřátí mléka před sýřením na maximální teplotu 35 °C.“

se nahrazuje tímto:

„Jakákoli fyzikální nebo chemická úprava mléka je zakázána s výjimkou částečného odstředění a filtrace za účelem odstranění makroskopických nečistot, kromě chlazení na teplotu nad nulou za účelem konzervace a kromě ohřátí mléka před sýřením.“

Vzhledem k tomu, že rozpětí teploty pro sýření je přesně stanoveno ve specifikaci zapsané na základě nařízení (EU) č. 1211/2013 ze dne 28. listopadu 2013 (od 29 °C do 35 °C) a mléko, které je používáno, je čerstvé kozí mléko, je vymezení teploty ohřevu vypuštěno, neboť je zbytečné; jedná se o ohřátí mléka pro fázi sýření (na teplotu, která je již stanovena).

Ustanovení:

„U výroby mléčných produktů se sýření provádí nejvýše 4 hodiny po posledním svozu nadojeného mléka.“

se nahrazuje ustanovením:

„U výroby mléčných produktů se sýření provádí nejpozději 18 hodin poté, co je mléko přivezeno do sýrárny, a před polednem následujícího dne po posledním svozu nadojeného mléka.“

Doba sýření pro výrobu mléčných produktů je změněna tak, aby podniky mohly přizpůsobit organizaci své práce době trvání svozu mléka a nejmenšímu možnému objemu mléka použitému pro každé sýření. V nynějším schématu svozu se totiž uplatňuje sběr mléka z nočního dojení. Poslední nadojené mléko je svázeno přibližně ve 2:30 hod. a sýření celého objemu ve velké nádrži (1 000 litrů) začíná v 6:30 hod. Vzhledem k tomu, že se snížil počet dotčených chovatelů a že objemy jsou malé, je žádoucí omezit noční práci a umožnit, aby sýření bylo zahájeno v 8 hodin při malém množství (nádrže o objemu 80 litrů), což může prodloužit celý proces až do poledne.

— plnění do forem:

Odstavec:

„Plnění do forem se provádí bezprostředně po odstředění syrovátky. Sýry jsou plněny ručně do nádob s perforovanými stěnami. Používání rozdělovače a multiforem je povoleno. Jakékoli mechanické plnění do forem je zakázáno.“

se nahrazuje tímto:

„Plnění do forem se provádí bezprostředně po odstředění syrovátky. Sýry jsou plněny ručně do nádob s perforovanými stěnami. Používání rozdělovače a multiforem je povoleno s mechanickou pomocí při plnění do forem (zdvihací mechanismus nádrže, dopravník). Jakékoli plně mechanické plnění do forem je zakázáno, při rozdělování sýřeniny do multiforem je nutný podíl lidské činnosti.“

Aby se producenti mohli přizpůsobit novým postupům, je stanoveno, že je povolena mechanická pomoc ve fázi plnění do forem (zdvihací mechanismus nádrže, dopravník), ale při rozdělování sýřeniny do forem je nutný podíl lidské činnosti; jakékoli plně mechanické plnění do forem je zakázáno.

— fáze odkapávání a vyjmutí z forem

Odstavec:

„Odkapávání se provádí nejméně při teplotě 20 °C. Sýr se z forem vyndává po 24 až 48 hodinách po nalití.“

se nahrazuje tímto:

„Odkapávání se provádí při teplotě nejméně 20 °C a musí trvat nejdéle 18 až 48 hodin po nalití do formy. Sýr se z forem vyndává až na konci této fáze. Sýry jsou poté uloženy k sušení/vysoušení při teplotě nejméně 13 °C po dobu nejméně 24 hodin.“

Na základě know-how producentů byla doplněna doba trvání každé etapy (18 až 48 hodin odkapávání, nejméně 24 hodin sušení/vysoušení) a teplota vysoušení (nejméně 13 °C) tak, aby zde byly zahrnuty postupy producentů.

— doba trvání naložení do solného láku

Doba trvání naložení do solného láku se vypouští, aby ji producenti mohli přizpůsobit v závislosti na koncentraci používaného solného láku a dosáhli tak stejného výsledku.

— fáze zrání

Odstavec:

„Po sýření sýr zraje nejméně 15 dní. Zrání probíhá v zeměpisné oblasti, a to ve dvou fázích:

- Před obalením sýr zraje 5 až 10 dní po sýření při minimální teplotě 8 °C. Na konci této fáze musí mít stejnorodý povlak s dobře vyvinutou flórou na povrchu, jemnou kůrku krémově bílé barvy a vláchnou sýrovou hmotu v jádře.
- Po obalení sýr zraje nejméně 10 dní pod listy při teplotě mezi 8 a 14 °C. Míra vlhkosti musí být vyšší než 80 %.“

se nahrazuje zněním:

„Po sýření sýr zraje nejméně 15 dní. Zrání probíhá ve dvou fázích:

- Před obalením sýr zraje 5 až 10 dní po sýření při minimální teplotě 8 °C. Na konci této fáze musí mít stejnorodý povlak s dobře vyvinutou flórou na povrchu.
- Po obalení sýr zraje nejméně 10 dní pod listy při teplotě mezi 8 a 14 °C. Na konci této fáze má sýr jemnou kůrku krémově bílé nebo zlatohnědé barvy. Míra vlhkosti musí být vyšší než 80 %.“

Odkaz na zeměpisnou oblast byl vypuštěn, neboť je v této části specifikace zbytečný. Popis kůrky byl přesunut za popis parametrů fáze zrání a byl uveden do souladu s položkou týkající se popisu produktu. Popis sýrové hmoty byl vypuštěn, neboť toto kritérium, které vyžaduje rozkrojení sýra, není v tomto stádiu potvrzeno.

Odstavec:

„Před obalením do listů se mohou sýry namočit do vínovice nebo matolinové pálenky.“

se nahrazuje tímto:

„Před obalením do listů se mohou sýry namočit do vínovice nebo matolinové pálenky nebo postříkat vínovicí nebo matolinovou pálenkou.“

Kromě namáčení do vínovice nebo matolinové pálenky bylo doplněno postříkání vínovicí nebo matolinovou pálenkou, neboť obě metody vedou ke srovnatelným výsledkům.

5.6. Souvislost

Položka „Skutečnosti dokazující souvislost se zeměpisnou oblastí“ byla celkově přepracována tak, aby dala zjevným způsobem vyniknout názorné ukázce souvislosti mezi sýrem „Banon“ a jeho zeměpisnou oblastí, aniž by tato souvislost byla v zásadě pozměněna a aniž by byly vypuštěny některé skutečnosti. Tato názorná ukázka zdůrazňuje především souvislost mezi zeměpisným prostředím středozemního typu, které je příznivé pro chov koz a pastevectví, a konkrétním know-how týkajícím se výroby a zrání, které je potřebné pro získání sýra „Banon“.

První část popisuje „Specifičnost zeměpisné oblasti“ a zachycuje přírodní faktory zeměpisné oblasti a lidské faktory a vyzdvihuje specifické know-how chovu koz a výroby sýrů.

Druhá část popisuje „Specifičnost produktu“ a zdůrazňuje některé faktory zařazené do popisu produktu.

Konečně poslední část vysvětluje „příčinnou souvislost“, tedy interakce mezi přírodními a lidskými faktory a produktem.

Celková souvislost uvedená ve specifikaci CHOP je opětovně uvedena v bodě 5 jednotného dokumentu.

5.7. Označování

V položce „Specifické prvky označování“ se termín „označení“ („*appellation*“) týkající se sýrů vypouští, neboť tato položka, a v širším smyslu tato specifikace, se týká pouze sýrů s označením původu. Jedná se tedy o zbytečný termín.

Tato změna je provedena i v jednotném dokumentu.

5.8. Jiné změny

V položce „Seskupení žadatelů“: kontaktní údaje seskupení jsou změněny.

V položce „Odkaz na kontrolní subjekt“ jsou název a kontaktní údaje úředních subjektů aktualizovány. Tato položka uvádí kontaktní údaje orgánů příslušných ve věci kontroly na vnitrostátní úrovni ve Francii: Institut national de l'origine et de la qualité (INAO) (Státní ústav pro původ a jakost) a Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (DGCCRF) (Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž, spotřebu a potlačování podvodů). Dále se uvádí, že název a kontaktní údaje certifikační organizace lze nalézt na internetové stránce INAO a v databázi Evropské komise.

Tabulka hlavních bodů pro kontrolu je aktualizována tak, aby zohledňovala provedenou změnu (vypuštění maximální teploty ohřevu), a je přidán hlavní bod pro kontrolu v souladu s platnou specifikací, který se týká typu mléka (syrové plnotučné mléko bez úpravy obsahu bílkovin a tuku).

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Banon“

EU č.: PDO-FR-0290-AM02 – 10.1.2018

CHOP (X) CHZO ()

1. Název

„Banon“

2. Členský stát nebo třetí země

Francie

3. Popis zemědělského produktu nebo potraviny

3.1. Druh produktu

Třída 1.3 Sýry

3.2. Popis produktu, k němuž se vztahuje název uvedený v bodě 1

Sýr „Banon“ je měkký sýr, který se vyrábí ze syrového plnotučného kozího mléka. Získává se rychlým srážením (vysrážením sýřeninou). Zralý sýr se zabalí (resp. celý se obalí listy) do hnědých přírodních listů kaštanovníku a třikrát až šestkrát se paprskovitě převáže přírodní rafii.

Sýr „Banon“ zraje nejméně 15 dní, z toho 10 dní pod listy, sýrová hmota je poté homogenní, krémová, hladká a vláčná. Kůrka pod listy má krémově žlutou nebo zlatohnědou barvu. Tento sýr se vyznačuje živočišnými tóny, zejména kozími, které jsou často provázeny čpavkovým aromatem a vůní podrostu se závěrečnou lehkou trpkostí. Strukturu má hladkou a v ústech se rozplývá. Průměr sýru včetně listů se pohybuje mezi 75 a 85 mm, výška od 20 do 30 mm. Sýr „Banon“ váží bez listů po dozrání 90 až 110 g.

100 gramů sýra obsahuje nejméně 40 gramů sušiny a 40 gramů tuku po úplném vysušení.

3.3. Krmivo (pouze u produktů živočišného původu) a suroviny (pouze u zpracovaných produktů)

Základní krmná dávka pro kozy pochází hlavně z dané zeměpisné oblasti. Je tvořena výlučně pastvou na loukách nebo na pastvinách, suchým krmivem z luskovin nebo trav nebo samovolně rostoucí flóry konzervované za dobrých podmínek.

Kozy musí být na pastvinách nebo ve volném výběhu okamžitě, jakmile to umožní klimatické podmínky a stav vegetace. Musejí se řádně pást ve volném výběhu a na loukách dané oblasti během nejméně 210 dní v roce.

Pasou se:

- na pastvinách, jež tvoří roční nebo trvalé samovolně rostoucí druhy stromů, křovin nebo bylin,
- na trvalých loukách s autochtonní flórou,
- na dočasných travnatých, luskovinových nebo smíšených pastvinách.

Během nejméně čtyř měsíců v roce musí představovat většinu hrubé výživy koz pastva.

Během období, kdy hrubá dávka musí být zajištěna hlavně pastvou, nesmí distribuce sena přesáhnout 1,25 kg suroviny denně na přítomnou dospělou kozu.

Distribuce sena je omezena na 600 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.

Distribuce zeleného krmiva do žlabu je povolena jen 30 na sebe nenavazujících dní ročně.

Přikrmování doplňky je omezeno na 800 g suroviny denně na přítomnou dospělou kozu s omezením na 270 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.

Nejméně 60 % roční doplňkové dávky musí tvořit obiloviny nebo obilné podprodukty. Přikrmování vojtěškovou moučkou je omezeno na 400 g suroviny denně na přítomnou dospělou kozu s omezením na 60 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.

Přikrmování sušeným krmivem a vojtěškovou moučkou, jež nepocházejí ze zeměpisné oblasti, je omezeno na 250 kg suroviny ročně na přítomnou dospělou kozu.

Silážovaná krmiva a balené sušené krmivo, krmné hlízy (*Cruciferae*) jsou zakázány.

Ke krmení zvířat se smějí používat pouze rostliny, druhotné produkty a doplňková krmiva netransgenního původu. Výsadba transgenních rostlin je zakázána na všech pozemcích zemědělského podniku, který produkuje mléko určené na výrobu sýra s CHOP „Banon“. Tento zákaz výsadby platí pro každý rostlinný druh, který by mohl být zvířatům v zemědělském podniku podán v krmivu, a pro každý druh plodin, který by je mohl kontaminovat.

Krmná plocha podniku reálně určená chovnému kozímu stádu činí nejméně 1 ha luk na 8 koz a 1 ha venkovního výběhu na 2 kozy.

Pokud jde o původ krmiva, vzhledem k přirozeným faktorům zeměpisné oblasti je produkce koncentrátů obtížná a produkce krmiv omezená. Vzhledem k tomu, že původ koncentrovaných krmiv není upřesněn, nemusí pocházet ze zeměpisné oblasti. Základní krmná dávka pochází hlavně z dané zeměpisné oblasti, ale kozám může být distribuováno seno původem mimo tuto oblast.

Omezení množství koncentrovaných krmiv a omezení množství sena, které nemusí pocházet z dané zeměpisné oblasti, znamená, že většina krmiva pochází z dané oblasti.

Dávky, které nemusí pocházet ze zeměpisné oblasti, tak představují na kozu a rok:

- 250 kg krmné suroviny a vojtěškové moučky, což je přibližně 213 kg sušiny (množství 190 kg krmiva s průměrným obsahem 84 % sušiny odpovídá 160 kg sušiny a množství 60 kg vojtěškové moučky s průměrným obsahem 89 % sušiny odpovídá 53 kg sušiny),
- 250 kg sušiny z koncentrovaného krmiva (ekvivalent 270 kg suroviny), které nepochází ze zeměpisné oblasti, na kozu a rok.

Uvážíme-li, že koza pozře ročně průměrně 1 100 kg, krmivo pocházející ze zeměpisné oblasti představuje nejméně 58 % (sušiny).

3.4. *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

Produkce mléka, výroba a zrání sýrů probíhá v zeměpisné oblasti vymezené v bodě 4.

3.5. *Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

—

3.6. *Zvláštní pravidla pro označování produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Každý sýr se prodává s individuální etiketou obsahující název označení původu, který je stejně velký jako všechny ostatní nápisy na etiketě nebo ještě větší.

Při označování sýrů, které nesou chráněné označení původu „Banon“, se povinně uvádí symbol Evropské unie „AOP“ (CHOP).

Název „Banon“ se musí povinně uvádět na fakturách a v obchodní dokumentaci.

4. **Stručné vymezení zeměpisné oblasti**

Zeměpisnou oblast tvoří následující obce:

v departementu Alpes-de-Haute-Provence (04)

Obce, které do dané zeměpisné oblasti spadají celé: Aiglun, Allemagne-en-Provence, Archail, Aubenas-les-Alpes, Aubignosc, Banon, Barras, Beaujeu, Bevons, Beynes, Bras-d'Asse, Brunet, Céreste, Champtercier, Châteaufort, Châteauneuf-Miravail, Châteauneuf-Val-Saint-Donat, Châteauredon, Clamensane, Cruis, Curel, Dauphin, Digne-les-Bains, Draix, Entrepierres, Entrevennes, Esparron-de-Verdon, Estoublon, Fontienne, Forcalquier, Hautes-Duyes, La Javie, La Motte-du-Caire, Lardiers, La Rochegiron, Le Brusquet, Le Castellard-Mélan, Le Castellet, Le Chauffaut-Saint-Jurson, L'Escale, Les Omergues, L'Hospitalet, Limans, Malijai, Mallefougasse-Augès, Mallemoisson, Mane, Marcoux, Mézel, Mirabeau, Montagnac-Montpezat, Montfuron, Montjustin, Montlaux, Montsalier, Moustiers-Sainte-Marie, Nibles, Niozelles, Noyers-sur-Jabron, Ongles, Oppedette, Peipin, Pierrerue, Pierrevert, Puimichel, Puimoisson, Quinson, Redortiers, Reillanne, Revest-des-Brousses, Revest-du-Bion, Revest-Saint-Martin, Riez, Roumoules, Sainte-Croix-à-Lauze, Sainte-Croix-du-Verdon, Saint-Étienne-les-Orgues, Saint-Jeannet, Saint-Julien-d'Asse, Saint-Jurs, Saint-Laurent-du-Verdon, Saint-Maime, Saint-Martin-de-Brômes, Saint-Martin-les-Eaux, Saint-Michel-l'Observatoire, Saint-Vincent-sur-Jabron, Salignac, Saumane, Sigonce, Simiane-la-Rotonde, Sisteron, Sourribes, Thoard, Vachères, Valbelle, Valernes, Villemus, Volonne.

Obce, které do dané zeměpisné oblasti spadají částečně: Château-Arnoux-Saint-Auban, Ganagobie, Gréoux-les-Bains, La Brillanne, Les Mées, Lurs, Manosque, Montfort, Oraison, Peyruis, Valensole, Villeneuve, Volx.

U těchto obcí se vymezení dané zeměpisné oblasti nachází v plánech uložených na obecním úřadě dotyčných obcí.

v departementu Hautes-Alpes (05)

Barret-sur-Méouge, Bruis, Chanousse, Val Buëch-Méouge (pour le territoire de l'ancienne commune de Châteauneuf-de-Chabre), Éourres, Étoile-Saint-Cyrice, Garde-Colombe, La Pierre, Lagrange-Montéglin, Le Bersac, L'Épine, Méreuil, Montclus, Montjay, Montmorin, Montrond, Moydans, Nossage-et-Bénévent, Orpierre, Ribeyret, Rosans, Saint-André-de-Rosans, Sainte-Colombe, Sainte-Marie, Saint-Pierre-Avez, Saléon, Salérans, Serres, Sigottier, Sorbiers, Trescléoux.

v departementu Drôme (26)

Aulan, Ballons, Barret-de-Lioure, Eygalayes, Ferrassières, Izon-la-Bruisse, Laborel, Lachau, La Rochette-du-Buis, Mévouillon, Montauban-sur-l'Ouvèze, Montbrun-les-Bains, Montfroc, Montguers, Reilhanette, Rioms, Saint-Auban-sur-l'Ouvèze, Séderon, Vers-sur-Méouge, Villebois-les-Pins, Villefranche-le-Château.

v departementu Vaucluse (84)

Aurel, Auribeau, Buoux, Castellet, Gignac, Lagarde-d'Apt, Monieux, Saignon, Saint-Christol, Saint-Martin-de-Castillon, Saint-Trinit, Sault, Sivergues, Viens.

5. Souvislost se zeměpisnou oblastí

Kolébka sýra „Banon“ se nachází kolem obce Banon v Haute-Provence. Jedná se o suchou horskou oblast dosahující středních výšek a složenou z kopců a náhorních planin se středomořským podnebím.

Tato oblast se vyznačuje nedostatkem vody, neboť podzemní vody jsou velmi hluboko a povrchové vody jsou poznamenány tím, že srážky se vyskytují výjimečně a velmi nepravidelně – prší hlavně na podzim a na jaře, zatímco v létě je srážek silný nedostatek.

Oblast výroby sýra „Banon“ se vyznačuje málo úrodnými půdami, hlavně vápencovými a propustnými, které mají skvělou schopnost absorpce dešťů.

V tomto prostředí se střídají řídké lesní vegetace, jež zahrnují borovice Aleppo, duby, kručinky, zimoztráz a vonné byliny, rozptýlená vřesoviště, mlází a křoviny a kultury adaptované na drsné provensálské podnebí středních nadmořských poloh; toto prostředí je suché, slunečné a v zimě často dost chladné a skýtá prostory vhodné pro výběh kozích stád.

Přírodní podmínky této oblasti způsobují, že obecné hospodářství této oblasti je příznivé pro pastevectví a pěstování kultur s nízkou úrodností.

Pro chovatele jsou plochy pro pastvu a krmné plochy základem pro výživu koz. Chovatelé zavedli zvláštní systém produkce, kde se kombinuje tato rozmanitost přírodních zdrojů. Pastevectví kombinuje tři druhy zdrojů: přírodní louky, lesy a luskoviny bohaté na dusík. Většina chovatelů se stará o vlastní kozy, takže v závislosti na spásané vegetaci a na postupu ročních období může doplňovat výživu koz jejich pasením na loukách vičence nebo vojtěšky.

Provence se nachází v oblasti „syřidlové kultury“, naproti tomu v severní Francii dominuje „mléčná kultura“ (s pomalým vysrážením během přibližně 24 hodin). Už v 15. století byly králi Renému nabídnuty „tyto malé měkké sýry, vysrážené syřidlem“; odkaz na syřidlo je jasný.

Nádoby s perforovanými stěnami, které se v Provinci tradičně používají, mají široké otvory, z čehož lze usoudit, že syřenina vznikla srážením syřidlem (mléčná syřenina by z takových nádob vytekla).

Obalování sýra, které je specifické pro sýr „Banon“, má nadto dva cíle: na jedné straně je to technologie konzervační, na druhé straně technologie výrobní. Běží o zpracování čerstvého sýra, jež sleduje zároveň cíl uchovat sýr i zušlechtit jej.

Zpracování tohoto výrobku spočívá hlavně v jeho spojení s kaštanovými listy, a to „zabalením“ sýra do listů. Tento postup vyznačil přechod od původního sýra k „Banonu“. Tyto listy slouží jako faktor zajišťující izolaci od vzduchu a mají roli doplňkové látky, neboť umožňují rozvoj aromatických vlastností tohoto sýra.

I když se sýrem lze spojit listy více druhů rostlin (vinné révy, kaštanovníku, platanu, ořešáku), nejvhodnější jsou právě kaštanové listy, neboť mají pevnou strukturu a obsahují dostatek taninu.

Historie sýra „Banon“ sahá až do konce 19. století. Na této půdě se slabým zemědělským potenciálem se venkované snaží optimálně využít skrovné přírodní zdroje tohoto prostředí: na několika málo kouscích dobré půdy se provozovalo samozásobitelské smíšené hospodářství a v pustějších částech lesa a krajiny se sbíralo dřevo, lovila se zvěř, sbíraly se houby, lesní plody, lanýže a levandule. Vedle praseta a několika kusů drůbeže chovala každá rodina také malé stádo domácích zvířat, které tvořily ovce, ale i několik koz – zvířata, která se doplňují jak v terénu (v tom, jak optimálně využívají okolní krajinu a prostředí na pokraji lesů), tak z hlediska hospodářské funkčnosti. Zatímco ovce se využívá na maso, koza jakožto „kráva chudých“ slouží k produkci mléka. Toto mléko mělo v čerstvém stavu sloužit k výživě rodiny, bylo však určeno i ke zpracování v sýr, což představovalo jediný způsob, jak prodloužit jeho výživovou hodnotu v čase.

Sýr měl sice sloužit k využití v domácnosti, z přebytku produkce vznikla však posléze jeho obchodní hodnota. Tento přebytek výroby si tudíž začal hledat odbytiště na místních trzích.

Obec Banon jakožto hlavní město kantonu, zeměpisný střed zemí Lure a Albion a křížovatka významných komunikačních cest figurovala právě v této fázi jako nejvýznamnější z těchto trhů či jarmarků se sýry.

První zmínka o obaleném kozím sýru ve spojení s názvem „Banon“ se nachází v knize Cuisinière provençale (Provensálská kuchařka) z roku 1886 od Maria Morarda.

Poválečné období se vyznačuje postupným zaváděním technického pokroku do metod výroby sýra. Kozí stáda se specializují, výroba sýra opouští rámec domácí (rodinné) výroby: jestliže doposud výroba sýra sloužila primárně k výživě rodiny a k prodeji docházelo příležitostně, nyní se přechází do stádia, kdy výroba slouží především prodeji (k výživě rodiny slouží jen přebytek).

Podle studie od J. M. Mariottiniho s názvem „A la Recherche d'un fromage: le ‚Banon‘ éléments d'histoire et d'ethnologie“ (Pátrání po sýru: Historické a etnologické aspekty sýra „Banon“) byl sýr „Banon“ vždy sýrem, u něhož se používalo syřidlo, a zůstává jedním z nemnoha sýrů, jež se touto technologií nadále vyrábějí.

Sýr „Banon“ je měkký sýr, který se vyrábí ze syrového plnotučného kozího mléka. Získává se rychlým srážením (vysrážením sýřeninou nebo jemnou sýřeninou). Zralý sýr se zabalí (resp. celý se obalí listy) do hnědých přírodních listů kaštanovníku a třikrát až šestkrát se paprskovitě převáže přírodní rafíí.

Pro sýr „Banon“ je charakteristické:

- kůrka pod listy má krémově žlutou nebo zlatohnědou barvu,
- strukturu má hladkou a v ústech se rozplývá,
- vyznačuje se živočišnými tóny, zejména kozími, které jsou často provázeny čpavkovým aromatem a vůní podrostu se závěrečnou lehkou trpkostí.

Zeměpisná oblast je pod vlivem Středozemního moře, má málo úrodných půd, jež jsou hlavně vápencové povahy (nejčastěji hned od povrchu) a nezadržují vodu. V důsledku těchto okolností se vytváří vegetace středomořské lesostepi, která je složena z porostů kručinky, hlohu, trnky, cistu, jalovce, levandule, marulky, tymiánu... a kaštanovníků. To je příznivé prostředí pro chov koz a provozování pastýřství.

Technologie vláčné sýřeniny je nutná kvůli klimatickým podmínkám (vysoká teplota a suché okolní podnebí). Bez těchto zvláštních technologií nelze v této oblasti vychladit mléko a následně je udržovat na nízké teplotě, při které působí mléčné fermenty, neboť existuje reálné riziko, že mléko zksysne. Je tudíž třeba aktivovat srážení mléka, tj. jeho koagulaci, syřidlem.

Balení sýra umožňovalo překlenout celý potravinářský rok, zejména přestát zimní období, kdy kozy neprodukují mléko.

Sýr „Banon“ je výsledkem kombinace všech těchto faktorů: chudého prostředí vhodného pro extenzivní chov koz a zhodnocovaného člověkem, teplého a suchého prostředí, jež přirozeně vede k postupu srážení syřidlem a k technologii zpracování (obalování), jež umožňuje uchovávat sýr dlouhodobě.

Odkaz na zveřejnění specifikace

(čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec tohoto nařízení)

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-3ab11b39-00cf-48f7-a2b3-ac5e71b90836

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE**ze dne 14. května 2019****o zveřejnění žádosti o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle článku 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 v Úředním věstníku Evropské unie v případě názvu „Beurre d'Isigny“ (CHOP)**

(2019/C 177/03)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin ⁽¹⁾, a zejména na čl. 50 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 53 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Francie podala v souladu s čl. 49 odst. 4 nařízení (EU) č. 1151/2012 žádost o schválení změny specifikace produktu „Beurre d'Isigny“ (CHOP), která není menšího rozsahu.
- (2) Komise tuto žádost v souladu s článkem 50 nařízení (EU) č. 1151/2012 přezkoumala a dospěla k závěru, že splňuje podmínky stanovené v uvedeném nařízení.
- (3) Aby bylo možné podat podle článku 51 nařízení (EU) č. 1151/2012 námitky, měla by být žádost o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014 ⁽²⁾, včetně pozměněného jednotného dokumentu a odkazu na zveřejnění příslušné specifikace produktu pro zapsaný název „Beurre d'Isigny“ (CHOP) zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie,

ROZHODLA TAKTO:

Jediný článek

Žádost o schválení změny specifikace produktu, která není menšího rozsahu, podle čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014, včetně pozměněného jednotného dokumentu a odkazu na zveřejnění příslušné specifikace produktu pro zapsaný název „Beurre d'Isigny“ (CHOP) je uvedena v příloze tohoto rozhodnutí.

V souladu s článkem 51 nařízení (EU) č. 1151/2012 se zveřejněním tohoto rozhodnutí uděluje právo podat proti změně uvedené v prvním pododstavci tohoto článku námitku ve lhůtě tří měsíců ode dne zveřejnění tohoto rozhodnutí v Úředním věstníku Evropské unie.

V Bruselu dne 14. května 2019.

Za Komisi

Phil HOGAN

člen Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 668/2014 ze dne 13. června 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 179, 19.6.2014, s. 36).

PŘÍLOHA

ŽÁDOST O SCHVÁLENÍ ZMĚNY SPECIFIKACE PRODUKTU U CHRÁNĚNÉHO OZNAČENÍ PŮVODU/CHRÁNĚNÉHO ZEMĚPISNÉHO OZNAČENÍ, KTERÁ NENÍ MENŠÍHO ROZSAHU

Žádost o schválení změny v souladu s čl. 53 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (EU) č. 1151/2012.

„Beurre d'Isigny“

EU č.: PDO-FR-0138-AM01 – 19.10.2017

CHOP (X) CHZO ()

1. Seskupení žadatelů a oprávněný zájem

Syndicat Professionnel de Défense des Producteurs de Lait et Transformateurs de Beurre et Crème d'Isigny-sur-Mer –
Baie des Veys
2, rue du docteur Boutrois
14230 Isigny-sur-Mer
FRANCIE

Tel. +33 231513310

Fax +33 231923397

E-mail: ODG.beurrecremeisigny@isysme.com

Složení: seskupení se skládá z producentů mléka a výrobců másla. Je proto oprávněné předložit žádost o změnu.

2. Členský stát nebo třetí země

Francie

3. Položka specifikace produktu, jíž se změna (změny) týká (týkají)

- Název produktu
- Popis produktu
- Zeměpisná oblast
- Doklad o původu
- Metoda produkce
- Souvislost
- Označování
- Jiné [kontaktní údaje příslušného útvaru členského státu a seskupení žadatelů, kontaktní údaje kontrolního subjektu, vnitrostátní požadavky]

4. Druh změny (změn)

- Změna specifikace produktu se zapsaným CHOP nebo CHZO, která nemá být kvalifikována jako změna menšího rozsahu podle čl. 53 odst. 2 třetího pododstavce nařízení (EU) č. 1151/2012
- Změna specifikace produktu se zapsaným CHOP nebo CHZO, pro nějž nebyl zveřejněn jednotný dokument (nebo jeho ekvivalent), která nemá být kvalifikována jako změna menšího rozsahu podle čl. 53 odst. 2 třetího pododstavce nařízení (EU) č. 1151/2012

5. Změna (změny)

5.1. Položka „Popis produktu“

Pokud jde o specifikaci produktů „Beurre d'Isigny“ a „Crème d'Isigny“ zapsanou v roce 1996, soustřeďuje se část týkající se popisu vlastností produktu pouze na produkt „Beurre d'Isigny“.

Aby se navíc zohlednily sezonní výkyvy ve výživě dojnic, které mají vliv na barvu másla, vymezuje se barva produktu šířeji. Barva se místo „pryskyřníkově žluté“ vymezuje jako „slonovinová až pryskyřníkově žlutá“. „Mazlavá“ konzistence se doplňuje výrazem „dobře roztíratelná“. Aby se lépe vystihly vlastnosti produktu, vypouští se nepřilíš popisný výraz „aromatické“. Popisují se však aromata: „aromata čerstvé smetany a lískových ořechů“. Rovněž se doplňuje, že máslo „může mít takovou konzistenci, aby bylo vhodné k vytváření plátků, čímž se zohlední veškeré možné způsoby využití produktu“. V této části se rovněž upřesňuje, že máslo „může obsahovat sůl“, což je uvedeno pouze v části „Metoda produkce“ stávající specifikace. Doplnjuje se rovněž obsah tuku v různých kategoriích másla: minimálně 82 % u obvyčejného másla a 80 % u másla obsahujícího sůl.

Znění stávající specifikace: „Tyto dva mléčné výrobky vykazují neobvyklé vlastnosti. Mají přirozenou ‚pryskyřníkově‘ žlutou barvu. Voní a mají mazlavou konzistenci.“

se tak nahrazuje tímto:

„Máslo ‚Beurre d’Isigny‘ má slonovinovou až přirozenou ‚pryskyřníkově‘ žlutou barvu. Jeho mazlavá konzistence je činí dobře roztíratelným. Často skýtá aromata čerstvé smetany a lískových ořechů. Může mít takovou konzistenci, aby bylo vhodné k vytváření plátků, a může obsahovat sůl.“

Obsah tuku u obvyčejného másla je vyšší než 82 % a u másla obsahujícího sůl překračuje 80 %.“

Tento odstavec se rovněž doplňuje k bodu 3.2 jednotného dokumentu, který nahrazuje větu v přehledu, ve kterém je na úrovni popisu produktu „Máslo přirozené ‚pryskyřníkově‘ žluté barvy, jež je dána mimořádně vysokým obsahem karotenoidů.“

Údaj o „mimořádně vysokém obsahu karotenoidů“ se navíc uvádí i v položce týkající se příčinné souvislosti ve specifikaci a jednotném dokumentu, neboť v položce týkající se popisu produktu není uvedena cílová hodnota obsahu karotenoidů v másle.

5.2. Položka „Zeměpisná oblast“

V části specifikace „Vymezení zeměpisné oblasti“ se uvádějí všechny kroky, které se v zeměpisné oblasti provádějí. Byly rovněž aktualizovány názvy jednotlivých obcí náležejících do dané oblasti.

Tyto změny objasňují jednotlivé kroky a aktualizují seznam obcí, aniž by se změnila hranice zeměpisné oblasti.

Produkt se musí nezbytně balit v zeměpisné oblasti. Tento úkon je tedy třeba provést rychle po výrobě, aby se na jedné straně předešlo zhoršení kvality produktu způsobenému oxidací tuku, k němuž často dochází během příliš dlouhé přepravy, a zamezilo podvodu (smíchání různých druhů másla) na straně druhé. Navíc se upřesňuje, že případné zmrazení či hluboké zmrazení probíhá v zeměpisné oblasti označení původu. Důvodem je zajištění lepší sledovatelnosti a zaručení návaznosti jednotlivých kroků, které se musí v zeměpisné oblasti uskutečnit.

5.3. Položka „Důkaz původu“

Pokud jde o změny vnitrostátních právních předpisů a nařízení, byla část specifikace „Důkaz o tom, že produkt pochází z vymezené zeměpisné oblasti“ konsolidována a zahrnuje ohlašovací povinnosti a povinnosti vedení rejstříků týkajících se sledovatelnosti výrobku a dodržování podmínek produkce.

Doplňují se tak nové odstavce týkající se:

— prohlášení o identifikaci hospodářských subjektů a jejich různých dalších oznamovacích povinností, zejména pokud jde o dočasné přerušování produkce („předběžné prohlášení o záměru nevyrobět“ a „předběžné prohlášení o obnově výroby“),

- „vedení rejstříků“ upřesňujících povinnosti chovatelů a uvádějících platné vnitrostátní předpisy pro výrobce másla,
- kontrolních postupů již stanovených stávajícími vnitrostátními právními předpisy: „Do celého tohoto postupu se doplňují náhodně provedené analytické a organoleptické zkoušky a kontrola zabalených produktů připravených k prodeji.“

5.4. Položka „Metoda produkce“

Specifikace uvádí četné body týkající se metody produkce s cílem lépe popsat podmínky produkce mléka a zpracování másla „Beurre d'Isigny“. Tyto faktory přispívají k posílení vazby se zeměpisnou oblastí.

Byla zavedena ustanovení týkající se chovu stáda dojníc (plemeno, výživa), aby se zaznamenaly tradiční postupy.

Chov stáda

Stádo dojnic je definováno takto:

„Stádem se pro účely této specifikace rozumí veškeré dojnice z jednoho zemědělského podniku v laktaci i zaprahlé.“

Cílem tohoto ustanovení specifikace je prostřednictvím pojmů „stádo dojnic“ a „dojnice“ jasně stanovit, na která zvířata se ustanovení vztahuje, vymezit kontrolu a zamezit jakémukoli nedorozumění.

S cílem potvrdit souvislost mezi produktem a zeměpisnou oblastí se spotřeba trávy (pastva, seno ...) související s tradicí chovu v zeměpisné oblasti založeného na spásání trávy vymezuje v těchto ustanoveních:

- „Stádo se musí pást po dobu nejméně 7 měsíců.“
- „Hlavní krmná plocha každého zemědělského podniku musí zahrnovat nejméně 50 % trávy. Každá dojnice v laktaci musí mít k dispozici alespoň 35 arů travních porostů (přirozených, dočasných nebo celoročních), z nichž je nejméně 20 arů pastvin nebo nejméně 10 arů pastvin doplněných o přikrmování travou.“

Plemeno

S cílem zaručit významné využití mléka krav normandského plemene pro výrobu másla „Beurre d'Isigny“, neboť právě výroba spoluvytváří souvislosti mezi zeměpisnou oblastí a produktem, se doplňuje, že:

„Pokud jde o výrobce, mléko z každého sběru určeného na výrobu másla „Beurre d'Isigny“ celkově pochází ze stáda, jež ze 30 % tvoří dojnice normandského plemene.“

Za účelem vymezení pojmu sběru a upřesnění kontroly ustanovení se rovněž doplňuje, že:

„Sběr se definuje jako veškeré mléko sebrané a zpracované výrobcem během 48 hodin.“

Tato upřesnění jsou uvedena i v bodě 3.3 jednotného dokumentu.

Výživa stáda

S cílem potvrdit souvislost mezi produktem a zeměpisnou oblastí v krmení dojnic, které většinou pochází ze zeměpisné oblasti, se doplňuje, že 80 % základní krmné dávky stáda pochází z oblasti a že tráva v čerstvé nebo konzervované podobě musí v průměru představovat nejméně 40 % krmné dávky v období pastvy a nejméně 20 % denní dávky po zbytek roku. V zájmu lepšího vymezení povahy používaného krmiva se stanovuje taxativní seznam povolených píceň. Do specifikace produktu tak byla doplněna tato ustanovení:

„Základní krmná dávka stáda pochází z 80 % (vyjádřeno jako sušina) ze zeměpisné oblasti. Sestává z těchto čerstvých nebo konzervovaných píceň: tráva, kukuřice, obiloviny nebo nezralé bílkovinné plodiny (celá rostlina), sláma, vojtěška a krmná řepa, kořenová zelenina a sušená dužina červené řepy.“

„Tráva v čerstvé nebo konzervované podobě představuje v průměru alespoň 40 % krmné dávky vyjádřené v sušině za období nejméně 7 měsíců pastvy. V denní krmné dávce nesmí být po zbytek roku její podíl vyjádřený v sušině nižší než 20 %.“

Tato ustanovení týkající se výživy stáda jsou rovněž uvedena v bodě 3.3 jednotného dokumentu.

U dojnic je podíl doplňkových krmiv omezen na 1 800 kg sušiny na krávu ve stádu za kalendářní rok. Cílem je zabránit tomu, aby tato krmiva představovala příliš velký podíl ve výživě, a aby se tak upřednostnila základní krmná dávka pocházející ze zeměpisné oblasti.

Doplňuje se nový odstavec, který zní:

„Podíl doplňkových krmiv je omezen na 1 800 kg na krávu ve stádě a kalendářní rok.“

Toto ustanovení se rovněž doplňuje do bodu 3.3 jednotného dokumentu.

Z důvodu negativního vlivu na organoleptické vlastnosti mléka se ve specifikaci uvádí, že mnohé produkty a suroviny jsou pro výživu dojnic v době laktace zakázány. Doplnuje se tedy nový odstavec, který zní:

„V základní krmné dávce a v doplňkovém krmivu jsou zakázány zelí, vodnice, řepice olejná a čerstvá řepka olejka.“

V doplňkových krmivech podle klasifikace přílohy C nařízení EU č. 68/2013 o krmných surovinách jsou zakázány tyto suroviny:

- palmový, arašídový, slunečnicový a olivový olej nebo jeho izomery (třída 2.20.1),
- mléčné výrobky a výrobky z nich získané (třída 8),
- výrobky ze suchozemských zvířat a výrobky z nich získané (třída 9),
- ryby, ostatní vodní živočichové a produkty z nich získané (třída 10) s výjimkou tuku z tresčích jater,
- různé složky (třída 13) s výjimkou melasy z glukózy.

Močovina a z ní získané produkty jakožto nutriční doplňkové látky uvedené v příloze 1 nařízení ES č. 1831/2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat jsou rovněž zakázány.“

Tyto různé údaje jsou uvedeny i v bodě 3.3 jednotného dokumentu.

Za účelem lepšího popisu stávajících postupů se doplňují dvě části, které obsahují seznam různých fází výroby másla: „sběr a přijetí mléka“ a „zpracování a balení“.

Sběr a přijetí mléka

Aby se předešlo problémům souvisejícím se zhoršováním kvality surovin v zemědělském podniku, stanoví se lhůta pro skladování mléka používaného k výrobě másla „Beurre d'Isigny“.

Navíc se v zájmu lepší sledovatelnosti upřesňuje, že mezi zemědělskými podniky a místem výroby másla je zakázáno mléko překládat.

Doplňuje se rovněž kritérium týkající se kyselosti syrového mléka, aby se zaručila dobrá kvalita suroviny.

V následujícím ustanovení jsou uvedeny tyto různé údaje:

„Sběr se provádí maximálně každých 48 hodin po prvním dojení. Mléko sebrané v zemědělských podnicích se bez překládky vyloží přímo v místě, kde se odstřeďuje. Při přijetí činí kyselost syrového mléka 14 až 16 ° stupnice Dornic, tj. pH 6,6 až 6,85.“

Toto ustanovení je v plném znění uvedeno v bodě 3.3 jednotného dokumentu.

*Zpracování a balení**Odstředění a pasterizace*

Doplňuje se část o odstředění a pasterizaci. Uvádí se v ní, že „doba skladování mléka před odstředěním nesmí být delší než 48 hodin po přijetí“, aby byla zachována kvalita suroviny.

Doplňují se obě fáze pasterizace, díky níž se získá daný produkt, které znějí takto:

„Před odstředěním může sebrané plnotučné mléko projít první fází předpasterizace při teplotě 74 °C. Po odstředění smetana prochází pasterizací při teplotě 86 až 95 °C po dobu 30 až 180 sekund.“

Tímto ustanovením se doplňuje ustanovení stávající specifikace: *„Mléko a smetana musí být pasterizovány.“*

Vedle toho se zrušují odkazy na vnitrostátní právní a regulační požadavky týkající se hospodářských zvířat, mléka a másla.

Navíc je v zájmu zachování kvality suroviny stanovena maximální lhůta mezi odstředěním mléka a ošetřením pasterizací: *„Naposledy zmíněné ošetření se provádí nejpozději do 36 hodin po odstředění mléka.“*

Pro vymezení druhů smetany, které lze použít k výrobě másla „Beurre d'Isigny“, se uvádí, že *„Minimální obsah tuku ve smetaně určené k výrobě másla je nejméně 35 gramů na 100 gramů produktu“.*

Pokud jde o různá využití produktu při odstředování a pasterizaci, doplňuje se, že *„odtučenou smetanu, syrovou smetanu, sterilovanou smetanu a smetanu sterilovanou vysokoteplotním ošetřením (UHT) nelze na výrobu másla použít“.*

Tato věta se doplňuje do bodu 3.3 jednotného dokumentu.

Doplňuje se též seznam látek, jež jsou pro výrobu másla „Beurre d'Isigny“ zakázány, přičemž se upřesňuje, že podmáslí je nepřípustné a že přidání přísad, pomocných látek a jakékoli jiné složky s výjimkou mléčných kvasinek je rovněž zakázáno.

Odstavec:

„Pro výrobu a uvádění na trh produktu ‚Beurre d'Isigny‘ je zakázáno používání těchto látek:

- syrovátkové smetany, zmrazené či hluboce zmrazené rekonstituované smetany,*
- barviv nebo antioxidantů*
- a odkysličovačů, jež by měly snížit kyselost mléka nebo smetany,“*

se nahrazuje tímto:

„Pro výrobu másla nelze použít odtučněnou smetanu, syrovou smetanu, sterilovanou smetanu a smetanu sterilovanou vysokoteplotním ošetřením (UHT).“

Při produkci smetany určené na výrobu másla ‚Beurre d'Isigny‘ se nesmí použít syrovátka, podmáslí, rekonstituovaná, zmrazená nebo hluboce zmrazená smetana, barviva, antioxidanty, látky na odkyselení určené ke snížení kyselosti mléka nebo smetany, přídatné látky, pomocné látky nebo jakákoli jiná složka kromě mléčných kvasinek.“

V ustanovení se uvádí, že *„jakékoli postupy určené ke zvýšení obsahu tukuprosté sušiny, zejména přimícháním mléčných kultur a kvasinek během hnětení“ se přesouvá do části „Zaočkování a stloukání“, ve které se uvádějí a vymezují jednotlivé fáze výroby másla jako takové, zejména fáze hnětení (nebo stloukání).*

Ustanovení, v němž se uvádí, že „do másla lze přidat sůl v maximálním obsahu 2 gramy na 100 gramů“, se rovněž přesouvá do části „Zaočkování a stloukání“, přičemž se vypouští maximální obsah 2 gramy na 100 gramů, neboť tato skutečnost je již ošetřena obecnými právními předpisy.

Zaočkování a stloukání

Byla rovněž vytvořena část pro ustanovení o zaočkování a stloukání. Upřesňuje se zejména, že zaočkování smetany se provádí „v místě výroby másla“ a nejvýše 48 hodin po odstředění. Rovněž se doplňuje, že mezi přijetím mléka a zaočkováním smetany je třeba dodržet maximální lhůtu 72 hodin.

Rovněž se upřesňuje metoda produkce másla, přičemž se uvádí, že máslo se vyrábí stloukáním zaočkované a zralé smetany (v přístroji na výrobu másla nebo v máselnici) a že získaná máslová zrna se pak hnětou a potom případně myjí, přičemž hodnota pH hotového másla musí být nejvýše 6.

Upřesňuje se, že postupy pro snižování hodnoty pH másla jiným způsobem než biologickým zráním jsou zakázány. Přidávání koncentrovaného permeátu mléčné kultury a aromatického kvásku během výroby másla (postup NIZO) se rovněž výslovně zakazuje. Přidání soli v maximálním obsahu 2 gramy na 100 gramů se vypouští, neboť tato skutečnost je již ošetřena obecnými právními předpisy.

Část „Zaočkování a stloukání“ specifikace produktu je proto formulována takto:

„Zaočkování smetany určené na výrobu másla ‚Beurre d’Isigny‘ probíhá v závodě na výrobu másla nejpozději 48 hodin po odstředění a nejpozději 72 hodin po přijetí mléka při teplotě od 9 do 15 °C. Smetana prochází biologickým zráním po dobu nejméně 12 hodin při teplotě 9 až 15 °C, pak se stlouká v přístroji na výrobu másla nebo v máselnici. Máslová zrna se pak hnětou a potom případně myjí. Na konci zpracování musí být hodnota pH másla nižší než 6.

Jakýkoli postup určený ke zvýšení obsahu tukuprosté sušiny, zejména přimícháním mléčných kultur a kvasinek během hnětení, je zakázán. Rovněž je zakázáno snižovat hodnotu pH másla jiným způsobem než biologickým zráním smetany, zejména přidávání koncentrovaného permeátu mléčné kultury a aromatického kvásku během výroby másla (postup NIZO).

Do másla lze v rámci předpisů přidat sůl.“

Pokud jde o konzistenci másla „Beurre d’Isigny“, upřesňuje se, že ji lze upravit tak, aby bylo máslo možné využít v pekárství a cukrářství:

„Máslo ‚Beurre d’Isigny‘ lze fyzikálně zpracovat krystalizací, která mu umožní získat tvárnost a mechanickou odolnost a odolávat rozpouštění (vrstvené máslo), aby se mohlo použít jako surovina v potravinových přípravcích, zejména v pekárství a cukrářství.“

Tento úkon je nezbytný, neboť máslo vykazuje značné rozdíly v bodě rozpouštění podle ročního období, v létě je měkčí a v zimě tvrdší. Tento rozdíl v bodě rozpouštění je způsoben rozdílem ve složení mastných kyselin v sušině. Fyzikálním zpracováním másla lze vyrovnat tuto proměnlivost a zaručit standardní konzistenci během celého roku. Tato změna konzistence másla umožňuje vyválet z něj listy. Tímto úkonem se nijak nemění jeho chuť. Tento úkon se prováděl již v době, kdy se CHOP „Beurre d’Isigny“ zapisovalo do rejstříku, ale tato skutečnost byla v zapsané specifikaci opomenuta. Pekařské a cukrářské výrobky v jiné podobě odhalují všechny přednosti produktu s CHOP „Beurre d’Isigny“.

Balení se uvádí podrobně, aby se upřesnily některé postupy. Doplňuje se, že jednotkově balené máslo o hmotnosti 1 až 25 kg může být zmrazeno nebo hluboce zmrazeno po dobu nejvýše dvanácti měsíců. Zmrazení či hluboké zmrazení musí proběhnout nejpozději do 10 dnů po texturaci u texturovaného másla a 30 dní po výrobě u netexturovaného másla. Teplota, při níž se pak máslo uchovává, musí být v rozmezí –18 až –23 °C.

Mrazení másla zabaleného v blocích o hmotnosti 1 kg a v nádobách o hmotnosti více než 10 kg umožňuje splnit požadavky některých podniků potravinářského průmyslu (pekárství, cukrářství, výroba sušenek), které mají zájem o máslo, jehož konzistence vykazuje specifické vlastnosti související s obdobím výroby. Zmrazení nebo hluboké zmrazení po dobu nejvýše 12 měsíců nemění organoleptické vlastnosti másla. Tento běžný postup, který se v odvětví mléka a mléčných výrobků do značné míry používá, se totiž osvědčil do dnešních dnů pro zachování organoleptických vlastností.

Pro balení másla se doplňuje, že maximální hmotnost prodejní jednotky je stanovena na 25 kg. Toto ustanovení je v souladu s tradicí balení másla „Beurre d'Isigny“ do velkých nádob (v podobě „věder“ o objemu od 20 do 200 litrů, která se používala v 18. a 19. století). Přeprava másla z jednoho místa zpracování na druhé v baleních o větší hmotnosti je však v rámci zeměpisné oblasti povoleno.

Ustanovení specifikace tak zní:

„Máslo ‚Beurre d'Isigny‘ se balí v prodejních jednotkách, jejichž hmotnost nepřekračuje 25 kilogramů. V rámci vymezené zeměpisné oblasti se povoluje přeprava másla v balení s větší hmotností z jednoho místa zpracování na druhé.“

Máslo ‚Beurre d'Isigny‘ může být zmrazeno nebo hluboce zmrazeno a uchováváno při teplotě -18 až -23 °C pouze tehdy, pokud je baleno v minimální jednotce 1 kilogram a maximální jednotce 25 kilogramů, a nejvýše po dobu 12 měsíců. Zmrazení nebo hluboké zmrazení se provádí nejpozději 10 dní po výrobě u texturovaného másla a nejvýše 30 dní po výrobě u netexturovaného másla.“

Tato pravidla jsou částečně uvedena v bodě 3.5 jednotného dokumentu „Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název“.

5.5. Položka „Souvislost“

Část „Souvislost se zeměpisnou oblastí“ uvedená ve specifikaci byla zcela přepracována s cílem zřetelněji poukázat na souvislost mezi máslem „Beurre d'Isigny“ a jeho zeměpisnou oblastí, aniž by se souvislost podstatně změnila. Toto poukázání upozorňuje zejména na podmínky výroby mléka a hlavně na skutečnost, že krmení založené na optimálním využití trávy spolu s dlouhou dobou pastvy umožňuje získat kvalitní mléčný tuk vhodný pro výrobu másla „Beurre d'Isigny“, k níž jsou zapotřebí zvláštní znalosti a dovednosti. Při této příležitosti se rovněž vypustil údaj o obsahu kyseliny olejové v másle „Beurre d'Isigny“, protože se nepovažuje za specifický.

V bodě „Specifičnost zeměpisné oblasti“ se uvádějí přírodní faktory zeměpisné oblasti, jakož i lidské faktory ve spojitosti s historií a zdůrazněním specifických znalostí a dovedností.

V bodě „Specifičnost produktu“ se zdůrazňují některé údaje, které byly zahrnuty do popisu produktu.

V bodě „Příčinná souvislost“ se vysvětlují vzájemné vlivy mezi přírodními a lidskými faktory a produktem.

Celá souvislost uvedená ve specifikaci CHOP je součástí bodu 5 jednotného dokumentu.

5.6. Položka „Označování“

S cílem objasnit prvky, podle kterých spotřebitelé mohou identifikovat produkt,

- se doplňuje, že produkty s chráněným označením původu musí mít samostatnou etiketu s názvem označení původu napsaným písmeny, jejichž velikost odpovídá nejméně dvěma třetinám velikosti největších písmen uvedených na této etiketě. Toto pravidlo se nepoužije u štítku, pokud je název označení uveden na jiném místě etikety,
- přičemž výrazy, jež musí být uvedeny na štítku umístěném na obalu, se mění takto: „chráněné“ místo „kontrolované“. Za umístění štítku je zodpovědný tímto úkonem pověřený subjekt.
- Uvádí se, že symbol Evropské unie pro CHOP se nachází v bezprostřední blízkosti štítku (vedle sebe nebo nad sebou, přičemž nejsou odděleny jiným údajem).

Vypouští se ustanovení o zákazu používat slova „Isigny“ nebo „Isigny-sur-Mer“ či jakékoli jiné slovo, grafickou úpravu nebo ilustraci připomínající tuto oblast u produktů, které neodpovídají podmínkám stanoveným ve specifikaci, neboť se na něj specifikace nevztahuje.

Odstavce:

„Štítek s výrazy ‚Beurre d’Isigny – Appellation d’Origine Contrôlée‘ nebo ‚Crème d’Isigny – Appellation d’Origine Contrôlée‘ musí být nalepen nebo uveden na obalech nebo nádobách, za což nese odpovědnost daný pracovník.

Použití zeměpisných názvů ‚Isigny‘ nebo ‚Isigny-sur-Mer‘ či jakéhokoli jiného slova, grafické úpravy nebo ilustrace připomínající tuto oblast se zakazuje při prodeji másla, které se nevyrobilo, nezabalilo a neuvedlo na trh podle vyhlášky o označení.“

se nahrazují tímto:

„Každé na trh uváděné balení s chráněným označením původu ‚Beurre d’Isigny‘ obsahuje samostatnou etiketu s názvem označení původu napsaným písmem, jehož velikost odpovídá nejméně dvěma třetinám velikosti největšího písma nacházejícího se na etiketě.

Štítek s nápisem ‚Beurre d’Isigny – Appellation d’Origine Protégée‘ musí být nalepen nebo uveden na obalech nebo nádobách, za což nese odpovědnost příslušný subjekt.

Symbol Evropské unie pro ‚CHOP‘ a štítek se nacházejí vedle sebe nebo nad sebou, přičemž nejsou odděleny jiným údajem. Minimální rozměr označení původu neplatí pro štítek, pokud se toto označení objevuje jinde na etiketě.“

Tato změna je rovněž uvedena v bodě 3.6 jednotného dokumentu „Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název“.

5.7. Položka „Jiné“

V části „Příslušný orgán členského státu“ se aktualizuje adresa Národního ústavu pro kontrolu původu a jakosti (INAO).

V části „Seskupení žadatelů“ se aktualizují kontaktní údaje seskupení.

V části specifikace „Údaje o kontrolním orgánu“ se aktualizuje název a kontaktní údaje oficiálních orgánů. Tato položka uvádí kontaktní údaje příslušných francouzských kontrolních orgánů: Národní ústav pro kontrolu původu a jakosti (INAO) a Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž, ochranu spotřebitele a boj proti podvodům (DGCCRF). Doplňuje se, že název a kontaktní údaje certifikačního orgánu jsou k dispozici v sídle INAO a v databázi Evropské komise.

Do specifikace se vkládá část „Vnitrostátní požadavky“. V podobě tabulky obsahuje hlavní body, které je třeba kontrolovat, jejich referenční hodnoty a metody hodnocení.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Beurre d’Isigny“

EU č.: PDO-FR-0138-AM01 – 19.10.2017

CHOP (X) CHZO ()

1. **Název**

„Beurre d’Isigny“

2. **Členský stát nebo třetí země**

Francie

3. **Popis zemědělského produktu nebo potraviny**

3.1. *Druh produktu*

Třída 1.5 Oleje a tuky (máslo, margarin, olej atd.)

3.2. Popis produktu, k němuž se vztahuje název uvedený v bodě 1

Máslo „Beurre d'Isigny“ má slonovinovou až přirozenou „pryskyřníkově“ žlutou barvu. Jeho mazlavá konzistence je činí dobře rozdíratelným. Často skýtá aroma čerstvé smetany a lískových ořechů. Může mít takovou konzistenci, aby bylo vhodné k vytváření plátků, a může obsahovat sůl.

Obsah tuku u obyčejného másla je vyšší než 82 % a u másla obsahujícího sůl překračuje 80 %.

3.3. Krmivo (pouze u produktů živočišného původu) a suroviny (pouze u zpracovaných produktech)

Aby byla zajištěna úzká souvislost mezi územím a produktem prostřednictvím výživy z travních porostů pocházejícího ze zeměpisné oblasti, pasou se dojnice nejméně 7 měsíců v roce a každý zemědělský podnik disponuje nejméně 0,35 ha plochy travních porostů na dojnici, z nichž alespoň 0,20 ha musí být přístupných z dojíren nebo alespoň 0,10 ha přístupných z dojíren doplněných o přikrmování trávou. Každý zemědělský podnik musí mít hlavní krmnou plochu s nejméně 50 % trávy.

Krmení dojnice nemůže v plné míře pocházet ze zeměpisné oblasti. Potřebu bílkovin dojnic totiž nelze vždy pokrýt z ploch obhospodařovaných v této oblasti. Kromě toho nelze zaručit původ surovin v doplňkových krmivech. Osmdesát procent základní krmné dávky stáda, kterou tvoří pícniny, se produkuje v zeměpisné oblasti (počítáno na sušinu a rok). Jelikož základní krmná dávka tvoří přibližně 70 % veškerého krmení dojnic, podíl krmení pocházejícího z dané oblasti lze přibližně odhadnout na nejméně 56 %.

Tráva v různých podobách představuje nejméně 40 % průměrné základní krmné dávky po dobu minimálně sedmi měsíců pastvy a nejméně 20 % denní dávky po zbytek roku. Přidávání doplňků krmiva je omezeno na 1 800 kg na krávu ve stádě a kalendářní rok.

Povolené pícniny jsou: tráva, kukuřice, obiloviny nebo nezralé bílkovinné plodiny (celá rostlina), sláma, vojtěška (vše v čerstvé nebo konzervované podobě) a krmná řepa, kořenová zelenina a sušená dužina červené řepy.

V základní krmné dávce a v doplňkových krmivech jsou zakázány zelí, vodnice, řepice olejná, čerstvá řepka olejka, močovina a z ní získané produkty.

V doplňkových krmivech se nesmějí používat tyto suroviny:

- palmový, arašídový, slunečnicový a olivový olej nebo jeho izomery,
- mléčné výrobky a produkty z nich získané,
- produkty ze suchozemských zvířat a produkty z nich získané,
- ryby, ostatní vodní živočichové a produkty z nich získané s výjimkou tuku z tresčích jater,
- různé složky s výjimkou melasy z glukózy.

Pokud jde o výrobce, mléko z každého sběru určeného na výrobu másla „Beurre d'Isigny“ celkově pochází ze stáda, jež ze 30 % tvoří dojnice normandského plemene, přičemž sběr se definuje jako veškeré mléko sebrané a zpracované výrobcem během 48 hodin.

Sběr se provádí maximálně každých 48 hodin po prvním dojení. Mléko sebrané v zemědělských podnicích se bez překládky vyloží přímo v místě, kde se odstřeďuje. Při přijetí činí kyselost syrového mléka 14 až 16 ° stupnice Dornic, tj. pH 6,6 až 6,85.

Minimální obsah tuku ve smetaně pro výrobu másla je nejméně 35 g na 100 g produktu. Pro výrobu másla nelze použít odtučněnou smetanu, syrovou smetanu, sterilovanou smetanu a smetanu sterilovanou vysokotepelem ošetřením (UHT).

3.4. *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

Produkce mléka a výroba másla probíhají ve vymezené zeměpisné oblasti definované v bodě 4.

3.5. *Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Případné zmrazení másla a jeho balení se provádějí v zeměpisné oblasti.

Balení másla je totiž velmi důležitý úkon při řízení kvality produktů, neboť tuk je citlivý na oxidaci. K balení tedy musí dojít rychle po ukončení výroby. Provádí se proto ve vymezené zeměpisné oblasti uvedené v bodě 4, a to v prodejních jednotkách o hmotnosti nepřekračující 25 kg.

Máslo může být zmrazeno nebo hluboce zmrazeno nejvýše po dobu 12 měsíců za předpokladu, že je zabaleno v jednotce o hmotnosti nejméně 1 kg a nejvýše 25 kg. Zmrazení se provádí nejpozději 10 dní po výrobě u texturovaného másla a nejvýše 30 dní po výrobě u netexturovaného másla.

3.6. *Zvláštní pravidla pro označování produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Každé na trh uváděné balení s chráněným označením původu „Beurre d'Isigny“ obsahuje samostatnou etiketu s názvem označení původu napsaným písmem, jehož velikost odpovídá nejméně dvěma třetinám velikosti největšího písma nacházejícího se na etiketě.

Štítek s nápisem „Beurre d'Isigny – Appellation d'Origine Protégée“ musí být nalepen nebo uveden na obalech nebo nádobách, za což nese odpovědnost příslušný subjekt.

Symbol Evropské unie pro „CHOP“ a štítek se nacházejí vedle sebe nebo nad sebou, přičemž nejsou odděleny jiným údajem. Minimální rozměr označení původu neplatí pro štítek, pokud se toto označení objevuje jinde na etiketě.

4. **Stručné vymezení zeměpisné oblasti**

Vymezená zeměpisná oblast se rozkládá na území obcí těchto departementů:

departement Calvados (82 obcí):

kanton Bayeux, všechny obce s výjimkou obcí Chouain, Condé-sur-Seulles, Ellon, Esquay-sur-Seulles, Juaye-Mondaye, Le manoir, Manvieux, Ryes, Tracy-sur-Mer, Vaux-sur-Seulles, Vienne-en-Bessin,

kanton Trévières, všechny obce s výjimkou obcí La Bazoque, Cahagnolles, Cormolain, Foulognes, Litteau, Planquery, Sainte-Honorine-de-Drucy, Sallen,

departement la Manche (93 obcí):

kanton Agon-Coutainville, obce Auxais, Feugères, Gonfreville, Gorges, Marchésieux, Nay, Périers, Raids, Saint-Germain-sur-Sèves, Saint-Martin-d'Aubigny, Saint-Sébastien-de-Raids,

kanton Bricquebec, obce Etienville, Les Moitiers-en-Bauptois, Orglandes,

kanton Carentan-les-Marais, všechny obce,

kanton Créances, obce Montsenelle (pouze v případě území bývalých obcí Coigny, Prétot-Sainte-Suzanne, Saint-Jores), Le Plessis-Lastelle,

kanton Pont-Hébert, všechny obce s výjimkou obcí Bérigny, Saint-André-de-l'Epine, Saint-Georges-d'Elle, Saint-Germain-d'Elle, Saint-Pierre-de-Semilly,

kanton Saint-Lô-1, všechny obce s výjimkou obcí Agneaux, Le Lorey, Marigny-Le-Lozon (pouze v případě území bývalé obce Lozon), Le Mesnil-Amey, Saint-Gilles, Saint-Lô,

kanton Valognes, všechny obce s výjimkou obcí Brix, Huberville, Lestre, Lieusaint, Montaigu-la-Brisette, Saint-Germain-de-Tournebut, Saint-Joseph, Saint-Martin-d'Audouville, Saussemesnil, Tamerville, Valognes, Vaudreville, Yvetot-Bocage.

5. Souvislost se zeměpisnou oblastí

Zeměpisnou oblast výroby másla „Beurre d'Isigny“ tvoří území ve tvaru půlměsíce s usazeninami a nízkou nadmořskou výškou (< 50 m). Tato oblast nazývaná Col du Cotentin tvoří pozoruhodnou geologickou jednotku formovanou četnými výstupy a ústupy moře. Rozlišuje se mezi dolní zemí „Bas Pays“, která sestává z pobřežních bažin a vysušených, avšak zaplavitelných, nánosů, a zalesněnou horní zemí „Haut Pays“, kterou tvoří plošina a vápencové ostrůvky, jakož i nízké jílovité a kamenité pahorky na východě. Půda se vyznačuje především velkým množstvím mořských a říčních naplavenin, které se nacházejí hlavně v zátocích „Baie des Veys“ a v údolích řek, které se do ní vlévají.

Podnebí v Col du Cotentin s úhrnem srážek přibližně 800 mm a více než 170 dni deště rovnoměrně rozloženého po celý rok, nižšími letními teplotami a mírnými zimami, menšími teplotními výkyvy než v Saint-Lô nebo v Caen lze považovat za mírné oceánské. Díky neexistující členitosti netrpí toto vlhké a mírné podnebí s častými mlhami výkyvy. Vliv oceánu se projevuje i velkým množstvím solných výparů z moře, které kropí travnaté porosty.

Oblast Col du Cotentin je jedním z center normandského pastevectví, které v Normandii existovalo před vlnou přeměny obdělávané půdy na travní porosty, s níž se započalo v roce 1800. Chovatelé učinili z regionu Isigny ceněnou pastvinářskou oblast, kterou v roce 1874 sdružení „Association Normande“ označilo jako „oblast bujných pastvin a skutečných zdrojů smetany a másla“.

Od poloviny 19. století chovatelé na poloostrově Cotentin brání čistotu plemene Cotentin, které se pak stane základem normandského plemene, zejména z důvodu doживosti tohoto místního plemene. Avšak toto postavení „kolébky plemene“ znevýhodňuje místní chovatele, kteří otálejí s využíváním pokroků umělé inseminace a přecházejí na produktivní a homogenní plemeno Prim'Holstein.

Obyvatelé oblasti Col du Cotentin si velmi rychle dali do souvislosti optimální využití travních porostů stádem dojnic a zhodnocení mléka prostřednictvím výroby a prodeje másla.

Ještě dnes tvoří travní porosty základ krmení dojnic, které je spásají po nejméně sedm měsíců a v podobě podávané píče se jimi živí po zbytek roku. Díky poutu producentů k normandskému plemenu, výrobě vynikajícího másla z mléka bohatého na tuky a bílkoviny lze v zeměpisné oblasti zachovat toto plemeno v hojně míře.

Know-how výroby se zakládá na uchování čerstvého mléka prostřednictvím řízeného chladu od stáje po výrobu másla, na pravidelnosti sběru, zavedení biologického zrání spojeného s řízením kvasné flóry prostřednictvím pasteurizace mléka s následným zaočkováním, odstředováním a posléze stloukáním.

Máslo „Beurre d'Isigny“ je mazlavé a dobře roztíratelné. Po vytvoření struktury je pevné a poddajné, hmota není mastná ani lepkavá, neláme se. Svou celistvou slonovinovou barvou v zimě až pryskyřníkovitě žlutou barvou v období pastvy skýtá svěží vůni připomínající čerstvou šlehačku. Jeho jemnou vůni může doprovázet chuť lískových ořechů.

Zeměpisná oblast se těší pravidelnému rozložení dešťů během roku a mírným teplotám i v zimě, a to díky své zeměpisné poloze (blízkosti moře) a morfologii (chybějící členitosti). Jedná se o faktory příznivě ovlivňující růst trávy během celého roku i dlouhé období pastvy zvířat. Jílovito-vápenaté půdy bohaté na minerály s recentně vytvořenými mořskými usazeninami představují pro tyto travní porosty značné bohatství, zatímco naplaveniny, které pokrývají „Haut-Pays“, tvoří pozoruhodný vodní regulátor příznivý pro pravidelný růst trávy.

Ke kvalitě mléčného tuku přispívá v zeměpisné oblasti kombinace podílu trávy, která dodává organoleptické vlastnosti specifické pro označení a očekávanou mazlavost, a podílu výživově hodnotnější píče, která podporuje produkci velkých kapének tuku umožňujících fixovat aromatické složky mléka dodané trávou.

Máslo „Beurre d'Isigny“ se tak vyznačuje optimálním využitím trávy z dané oblasti s dlouhým obdobím pastvy dojnic a podáváním konzervované píče během zimního období spolu s jinými druhy píče. Přeprava píče z Bas-Pays do Haut-Pays a její uskladnění je totiž tradiční způsob daný zeměpisnou polohou statků, které se nacházejí obvykle v Haut-Pays, ale mají pastviny i v Bas-Pays.

Uvedená výživa dobytka částečně normandského plemene je základem pro kvalitní mléko, jehož tuk dodává produktu vynikající mazlavou konzistencí.

V období pastvy karotenoidy nacházející se v trávě z pastvin regionu navíc máslu dodávají přirozenou pryskyřníkovitou barvu.

Zachování tradičních postupů při výrobě másla, zejména nepřípustnost přidávání aromat a kyseliny mléčné, použití zralé smetany a stloukání, se významně podílí na vlastnostech suroviny, již dojnice poskytují. U úspěchu tohoto produktu rovněž stojí udržování obchodních vztahů se sítí mlékáren na území Francie, regionální restaurace a trhy, na něž se máslo vyváží.

Odkaz na zveřejnění specifikace

(čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec tohoto nařízení)

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-ba1010a1-bc3a-4468-a1d2-7578d8fd5494

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO PROSTORU

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO

Výzva k předložení připomínek ke státní podpoře podle čl. 1 odst. 2 části I protokolu 3 k Dohodě mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora

(2019/C 177/04)

Výše uvedeným rozhodnutím, které je v závazném jazykovém znění přiloženo k tomuto shrnutí, oznámil Kontrolní úřad ESVO Norsku své rozhodnutí zahájit ve věci výše uvedeného opatření řízení podle čl. 1 odst. 2 části I protokolu 3 k Dohodě mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora.

Zúčastněné strany mohou ve lhůtě jednoho měsíce ode dne zveřejnění této výzvy podat k tomuto opatření připomínky, a to na adresu Kontrolního úřadu ESVO:

EFTA Surveillance Authority
Registry
Rue Belliard/Belliardstraat 35
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Připomínky budou postoupeny norským orgánům. Zúčastněná strana podávající připomínky může písemně a s uvedením důvodů požádat o zachování důvěrnosti ohledně své totožnosti.

SHRNUTÍ

Postup

1. Kontrolní úřad obdržel dne 14. března 2017 a 27. července 2017 dvě stížnosti. Dva stěžovatelé požádali o zachování důvěrnosti.
2. Kontrolní úřad si vyžádal informace od norských orgánů, které mu byly poskytnuty v dopisech ze dne 2. června 2017, 20. září 2017, 1. prosince 2017, 8. prosince 2017, 1. února 2018, 5. února 2018, 21. února 2019, 14. března 2019 a 18. března 2019.

Popis opatření

3. Příjemce údajně podpory je společnost Trondheim Spektrum AS („TS“).
4. Společnost TS vlastní a provozuje Trondheim Spektrum, víceúčelové zařízení v centru Trondheimu. Zařízení se používá pro tréninky místních sportovních klubů a pro malé i velké sportovní a další akce, jako jsou koncerty, veletrhy či kongresy.
5. Město Trondheim (dále jen „město“) bylo a v současnosti je majoritní akcionář TS. Zbývající akcie vlastní sportovní kluby fungující na členském a dobrovolnickém základě (dále jen „sportovní kluby“).
6. Cílem města je poskytnout obyvatelům Trondheimu zařízení využitelné ke sportu a volnočasovým aktivitám. V roce 2004 formalizovalo město zásadu bezplatných zařízení ve prospěch sportovních klubů města. To usnadňuje zapojení dětí a mládeže do sportovních aktivit bez ohledu na výši příjmu jednotlivých rodin.
7. Město si pronajímá prostory různých zařízení, jako je například TS, aby poskytlo sportovním klubům bezplatné prostory. Úkol rozdělovat tyto prostory je svěřen místní sportovní radě.

8. Od léta 2017 prochází TS významnou renovací a je rozšiřováno, s plánovaným dokončením v roce 2019. V plánu je uspořádat v roce 2020 mistrovství Evropy v házené mužů a žen.
9. Toto rozhodnutí se týká devíti opatření: 1) městské půjčky, 2) záruky města, 3) dohod o pronájmu, 4) dohod o pronájmu z let 1999–2017, 5) dohody o pronájmu v roce 2019, uzavřené v roce 2017, 6) navýšení kapitálu souvisejícího s novými a neočekávanými náklady, 7) financování nákladů na infrastrukturu, 8) finančních prostředků z fondu Norwegian Gaming Fund a 9) implicitní záruk vyplývající z dohody o půjčce mezi Nordea a TS.
10. Podle stěžovatelů získalo TS prostřednictvím různých opatření města výhodu. Stěžovatelé tvrdí, že údajná opatření podpory křížově subvencují další činnosti TS.

Posouzení opatření

11. Podle názoru Kontrolního úřadu by jakákoliv možná státní podpora poskytnutá prostřednictvím opatření 1, 2 a 3 představovala existující podporu ve smyslu čl. 1 písm. b) části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru. Kontrolní úřad proto ve svém rozhodnutí dále neposuzuje, zda tato opatření mají povahu podpory.
12. Ve svém rozhodnutí dospěl Kontrolní úřad k předběžnému závěru, že opatření 4, tedy dohody o pronájmu z let 1999–2017, nejsou součástí režimu podpory ve smyslu čl. 1 písm. d) části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru, jak tvrdily norské orgány.
13. Kontrolní úřad ve svém rozhodnutí posoudí, zda se jedná o potenciální podporu, pouze u těch dohod o pronájmu, u nichž neuplynula promlčecí lhůta. Kontrolní úřad se na základě údajů, jež má k dispozici, domnívá, že promlčecí lhůta dohod o pronájmu, u kterých norské orgány uvádí, že jsou z let 2007–2008, ještě neuplynula.
14. Kontrolní úřad se domnívá, že prostředky poskytnuté TS od společnosti Norsk Tipping AS, uvedeny jako opatření 8, jsou uplatněním existujícího systému státní podpory. Kontrolní úřad proto ve svém rozhodnutí dále neposuzuje, zda toto opatření má povahu podpory.
15. Kontrolní úřad zastává předběžný názor, že dohody o pronájmu z let 2007–2017 i nová dohoda o pronájmu v roce 2019 (opatření 4 a 5) mohly společnosti TS poskytnout výhodu. Stěžovatelé tvrdí, že nájemné převyšuje tržní úroveň a že nájemné vychází z potřeb společnosti TS a ne z potřeb města.
16. Kontrolní úřad shledává, že navýšení kapitálu (opatření 6) představuje výhodu pro společnost TS, která odpovídá plné výši navýšení kapitálu.
17. Kontrolní úřad dospěl ve svém rozhodnutí k předběžnému závěru, že rozdělení a výpočet nákladů na infrastrukturu (opatření 7), pokud jde o renovaci a rozšíření TS, mohlo poskytnout společnosti TS výhodu.
18. V případě implicitní záruky vyplývající z dohody o půjčce mezi Nordea a TS (opatření 9) shledává Kontrolní úřad účinky prohlášení obsažených v dohodách o půjčce nejasnými a nemůže v tuto chvíli vyloučit, že nepředstavují výhodu pro společnost TS ve formě implicitní záruky ze strany města.
19. Norské orgány tvrdí, že používání zařízení TS sportovními kluby nelze považovat za hospodářskou činnost, neboť město ani TS nedostávají od uživatelů žádnou odměnu.
20. I v případě, že lze umožnění bezplatného využívání zařízení sportovními kluby města považovat za nehospodářskou činnost, subjekt, který městu tato zařízení poskytuje, by tím jistě hospodářskou činnost vykonávat mohl.
21. V této souvislosti Kontrolní úřad nemůže v tuto chvíli vyloučit, že TS je podnik nejen při pořádání koncertů, velkých sportovních akcí, veletrhů, kongresů a dalších akcí, ale také při pronájmu svých zařízení městu, které poté poskytuje halové prostory sportovním klubům města. V každém případě Kontrolní úřad podotýká, že TS vykonává jinou hospodářskou činnost a měl by prokázat dostatečné oddělení účtů.
22. Norské orgány Kontrolnímu úřadu neoznámily všechna dotčená opatření. Ve svém rozhodnutí proto dospěl Kontrolní úřad k předběžnému závěru, že norské orgány nedodržely svou povinnost podle čl. 1 odst. 3 části I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru a že pokud opatření 4, 7 a 9 představují státní podporu, tato podpora je protiprávní.

23. Norské orgány oznámily novou dohodu o pronájmu v roce 2019 (opatření 5) dne 20. listopadu 2018. Norské orgány tvrdí, že nová dohoda o pronájmu je podmíněná souladem s tržními podmínkami. Výslovně umožňuje úpravy s cílem uvést podmínky dohody do souladu s tržními podmínkami, pokud to bude Kontrolní úřad vyžadovat. Z tohoto důvodu došel Kontrolní úřad k závěru, že pokud smlouva o pronájmu představuje státní podporu, dodržely norské orgány požadavky stanovené v čl. 1 odst. 3 části I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvorem.
24. Pokud jde o opatření 6, Kontrolní úřad podotýká, že norské orgány poskytly tuto podporu TS podle článku 55 obecného nařízení o blokových výjimkách. Kontrolní úřad však není plně přesvědčen, že požadavky stanovené v čl. 6 odst. 2 obecného nařízení o blokových výjimkách jsou v souvislosti s tímto opatřením splněny. Opatření by bylo třeba dále posoudit. Pokud Kontrolní úřad shledá, že toto opatření nevyhovuje požadavkům obecného nařízení o blokových výjimkách, je tato pomoc protiprávní.
25. Možná opatření podpory v daném případě mají různou povahu. Norské orgány uvádí slučitelnost některých opatření. V této fázi Kontrolní úřad nemá k dispozici informace, které by mu umožnily stanovit možnou výši údajné podpory poskytnuté TS, která z těchto opatření vyplývá. Kontrolní úřad má proto pochybnosti, zda by opatření respektovala zásadu proporcionality a byla omezena na to, co je nezbytné pro dosažení cíle státu.
26. Kontrolní úřad kromě toho nemůže vyloučit křížovou subvenci mezi údajnými opatřeními podpory a dalšími aktivitami TS. Z těchto důvodů má kontrolní úřad pochybnosti, zda mohou být tato opatření podle čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP slučitelná.

Decision No 032/19/COL

of 16 April 2019

to open a formal investigation into potential state aid granted to Trondheim Spektrum AS

(Case 83227)

Norwegian Ministry of Trade, Industry and Fisheries
PO Box 8090 Dep
0032 Oslo
NORWAY

Subject: **Trondheim Spektrum**

1. Summary

- (1) The EFTA Surveillance Authority ('the Authority') wishes to inform the Norwegian authorities that it has concerns that the notified measure and some of the measures covered by the complaints related to Trondheim Spektrum AS might entail state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. The Authority furthermore has doubts concerning the compatibility of these measures with the functioning of the EEA Agreement. The Authority has therefore decided to open a formal investigation ⁽¹⁾ into these measures.
- (2) The Authority has based its decision on the following considerations.

2. Procedure

2.1. First complaint

- (3) On 14 March 2017, the Authority received a complaint ⁽²⁾ alleging that Trondheim municipality ('the Municipality') has granted unlawful state aid to Trondheim Spektrum AS ('TS'), a company that owns and operates Trondheim Spektrum, which is a multipurpose sport facility located in Trondheim, Norway. By letter dated 27 March 2017, the Authority invited the Norwegian authorities to comment on the complaint ⁽³⁾. The Norwegian authorities replied by letter dated 2 June 2017 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Reference is made to Articles 4(4) and 13(1) of Part II of Protocol 3 to the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice.

⁽²⁾ Documents No 847105 and 848590 to 848601.

⁽³⁾ Document No 849708.

⁽⁴⁾ Documents No 859505, 859499, 859501 and 859503.

2.2. *Second complaint*

- (4) On 27 July 2017, the Authority received a second complaint⁽⁵⁾, also alleging that the Municipality has granted unlawful state aid to TS. By letter dated 24 August 2017, the Authority invited the Norwegian authorities to comment⁽⁶⁾. In the same letter, the Authority requested further information from the Norwegian authorities concerning their comments to the first complaint. By letter dated 1 September 2017, the Authority forwarded to the Norwegian authorities additional information from the second complainant⁽⁷⁾.
- (5) By letter dated 20 September 2017, the Norwegian authorities submitted their comments to the second complaint and provided the information requested by the Authority relating to the first complaint⁽⁸⁾. On 29 September 2017, the case was further discussed during the annual package meeting in Oslo. The discussion was subsequently summarised in a follow-up letter⁽⁹⁾.

2.3. *Request for information*

- (6) On 20 October 2017, the Authority sent an information request to the Norwegian authorities⁽¹⁰⁾. On 22 November 2017, the Norwegian authorities and the Authority held a video-conference to discuss the information request. By letter of 8 December 2017, the Norwegian authorities responded⁽¹¹⁾.

2.4. *Additional information from the second complainant*

- (7) On 19 September 2017, the second complainant submitted additional information⁽¹²⁾. On 6 November 2017, the second complainant submitted supplementary information⁽¹³⁾. On 9 November 2017, the Authority forwarded the additional information to the Norwegian authorities⁽¹⁴⁾. On 22 November and 13 December 2017, the Norwegian authorities and the Authority discussed the case during a video-conference. On 1 December 2017, the Norwegian authorities submitted information to the Authority in relation to the meetings⁽¹⁵⁾.
- (8) On 26 October 2018, the second complainant submitted additional information⁽¹⁶⁾.

2.5. *Further request for information and meeting*

- (9) On 16 January 2018, the Authority sent an information request to the Norwegian authorities⁽¹⁷⁾, to which they replied by letters dated 1 and 5 February 2018⁽¹⁸⁾.
- (10) On 13 March 2019, the Norwegian authorities and the Authority discussed the case during a video-conference. Following the meeting, the Norwegian authorities submitted further information⁽¹⁹⁾. On 18 March 2019, the Norwegian authorities submitted additional information⁽²⁰⁾.

2.6. *Notification of the 2019 lease agreement*

- (11) On 29 November 2018⁽²¹⁾, the Norwegian authorities notified a lease agreement ('the 2019 lease agreement'), which is intended to enter into force on 1 December 2019. By letter dated 28 January 2019, the Authority requested additional information from the Norwegian authorities. By letter of 21 February 2019, the Norwegian authorities responded⁽²²⁾.

⁽⁵⁾ Documents No 867151, 868181 and 868182.

⁽⁶⁾ Document No 870428.

⁽⁷⁾ Document No 870360.

⁽⁸⁾ Documents No 874440 and 874442.

⁽⁹⁾ Document No 876728.

⁽¹⁰⁾ Document No 877379.

⁽¹¹⁾ Documents No 887522, 887524 and 887526.

⁽¹²⁾ Document No 874067.

⁽¹³⁾ Document No 881377.

⁽¹⁴⁾ Document No 888352.

⁽¹⁵⁾ Documents No 885827, 885829, 888351 and 888354.

⁽¹⁶⁾ Document No 936140.

⁽¹⁷⁾ Document No 888021.

⁽¹⁸⁾ Documents No 896729, 896727, 896725 and 896723.

⁽¹⁹⁾ Documents No 1059166, 1059170 and 1059171.

⁽²⁰⁾ Documents No 1059842 to 1059848.

⁽²¹⁾ Documents No 1040641, 1040643, 1040645, 1040647 and 1040649.

⁽²²⁾ Documents No 1054292, 1054294, 1054296 and 1054298.

2.7. **GBER information sheet regarding capital increase**

- (12) On 10 December 2018, the Norwegian authorities submitted a GBER⁽²³⁾ information sheet⁽²⁴⁾, concerning *ad hoc* aid to TS in the form of a NOK 55 million capital increase (approximately EUR 5,68 million), claiming that this measure was block exempted.

3. **Background**

- (13) TS owns and operates Trondheim Spektrum, a multipurpose facility located in central Trondheim. The facility consists of eight multi-purpose halls. The halls are used as training venues for local sports clubs, small and large sports events and other events such as concerts, trade fairs and congresses.
- (14) The company Nidarøhallen was established in 1961 for the purpose of carrying out the construction and operation of a sports and exhibition hall in Trondheim. On 5 June 2002, the company name was changed to Trondheim Spektrum AS.
- (15) The Municipality has been, and is at present, the majority shareholder in TS. As of October 2018, The Municipality holds 96 % of the shares. The remaining shares are held by membership-based volunteer sport clubs ('sport clubs').
- (16) The construction of the first part of the hall finished in 1963 (halls A and B). The facility has been expanded four times, in 1971 (hall C), 1980 (hall G), 1988 (halls D and E/H) and 2000 (hall F). The facility now totals 27 000 m², which, in addition to eight multipurpose halls, consists of 14 seminar rooms and a plot area of over 1 000 m².
- (17) The Municipality's objective is to provide facilities for sports and leisure activities to the inhabitants of Trondheim. In 2004, the Municipality formalised a principle of cost-free facilities for the benefit of the Municipality's sport clubs. This facilitates participation of children and youth in sport activities, irrespective of the income level of individual families. The Municipality owns and operates numerous sport facilities, but also rents facilities owned and operated by third parties. The Municipality rents capacity from such facilities under special rental agreements, and the joint capacity is distributed, free of charge, amongst the sport clubs. The task of distributing the capacity is entrusted to the local Sports Council (*Idrettsrådet*), which forms part of the organisational structure of the Norwegian Confederation of Sports (*Norges idrettsforbund*).
- (18) TS generates income from sport activities, trade fairs and concerts. TS hosts a number of fairs, which includes an annual fisheries industry fair. Furthermore, TS generates income from the operation of a kiosk, café and a restaurant.
- (19) Since summer 2017, Trondheim Spektrum has been undergoing a significant renovation and extension, to be finalised in 2019. The plan is to host the European Championship in handball for women and men in 2020.

4. **The measures**

4.1. **Introduction**

- (20) Throughout the years, the Municipality has provided TS with loans, guarantees and other measures that may potentially involve state aid. The following measures are at stake in the present decision.

4.2. **Measure 1 – municipal loan**

- (21) In 1992, the total loan portfolio of TS included nine different loans amounting to a total of NOK 87.8 million (approximately EUR 9,1 million). During the period from 1992 to 1994, TS restructured the debt by borrowing NOK 86.67 million (approximately EUR 8,95 million) from the Municipality⁽²⁵⁾. The nominal interest rate was set at 7,5 %, and the effective interest rate was at 7,7 %. In 2004, the terms of the loan were modified, lowering the effective interest rate to 4,15 %.
- (22) The complainants allege that the intention of the Municipality, by granting the loan, was to grant an advantage to TS, which it would not have obtained otherwise, in the form of lower interest rates. The complainants further allege that later modifications of the loan have turned the alleged aid into new aid.

⁽²³⁾ Commission Regulation (EU) No 651/2014 of 17 June 2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (OJ L 187, 26.6.2014, p. 1), referred to at point 1j of Annex XV to the EEA Agreement, see Joint Committee Decision No 152/2014, published in OJ L 342, 27.11.2014, p. 63 and EEA Supplement No 71, 27.11.2014, p. 61.

⁽²⁴⁾ Case No 82883, GBER 30/2018/Sports.

⁽²⁵⁾ Document No 874440, p. 6 and Document No 859501, p. 13 and 20.

- (23) The Norwegian authorities have not contested the fact that the loan may have entailed state aid. The Norwegian authorities have argued that the interest rates, in particular following the modification in 2004, were broadly in line with market price. However, the Norwegian authorities do not consider it meaningful to investigate further the historical market rates for loans as, in their view, any aid would have to be considered as existing aid, and in any event, the loan has in the meantime been paid back in full ⁽²⁶⁾. The Norwegian authorities have not found any documentation indicating that the loan has been renegotiated as alleged by the complainants, save for the modification of the interest rate in 2004 ⁽²⁷⁾.

4.3. **Measure 2 – municipal guarantee**

- (24) On 7 September 1999, the Municipality granted a guarantee in favour of TS, in order for TS to secure a loan from Nordea. The purpose of the loan was to finance the construction of hall F. The guarantee was limited to 50 % of the loan balance with a limit of NOK 28 million (approximately EUR 2,89 million). The guarantee is of a secondary nature. That is, Nordea would have to initiate a procedure for the liquidation of TS' assets, before it could have recourse to the guarantee.
- (25) According to the Norwegian authorities' best estimate, the interest rate obtainable without the guarantee corresponds to an addition of 0.10 – 0.15 percentage points. The Norwegian authorities have explained that this is because TS is viewed by Nordea as a low-risk debtor. On Nordea's six-point scale, with six representing no risk, TS is and has been rated at five. The reason behind this rating is first, the fact that the majority of the shares in TS is held by a public authority and secondly, TS' low-risk lease agreement with the Municipality represents a substantial part of its revenues. Further, a guarantee of this nature is of marginal value to the bank, as the mandatory capital requirements are similar for loans without such partial and limited guarantee ⁽²⁸⁾. The guarantee is still in effect. It expires in 2031 ⁽²⁹⁾. At the end of 2016, it covered the outstanding balance of NOK 9 260 000 (approximately EUR 956 500).
- (26) The complainants have alleged that the guarantee was not granted on market terms and therefore provided an advantage to TS.
- (27) The Norwegian authorities state that any advantage resulting from the guarantee is at most marginal and further refer to marginal effects of the measure on the conditions of cross-border investment or establishment ⁽³⁰⁾. The Norwegian authorities maintain that the guarantee should be qualified as existing aid as it was granted more than 10 years ago ⁽³¹⁾.

4.4. **Measure 3 – leasehold agreements**

- (28) In 1980, the Municipality entered into a 40-year leasehold agreement with Trondheim Tennisklubb. The leasehold was transferred to Nidarøhallen A/S (now TS) in 1991. A second leasehold agreement was concluded in 1989. TS has relied on these leasehold agreements as collateral when entering into a loan agreement with Nordea ⁽³²⁾.
- (29) According to the Norwegian authorities, the leasehold agreements are governed by the Norwegian Ground Lease Act ⁽³³⁾ and established case-law.
- (30) To offer collateral on a leasehold agreement does not require the permission from the lessor (the owner) under the Ground Lease Act, the Land Registration Act ⁽³⁴⁾ or the leasehold agreement.
- (31) The Norwegian authorities have stated that the leasehold agreements were concluded before the entry into force of the EEA Agreement ⁽³⁵⁾.

⁽²⁶⁾ Document No 859501, p. 20.

⁽²⁷⁾ Document No 874440, p. 6.

⁽²⁸⁾ Document No 859501, p. 14.

⁽²⁹⁾ Document No 859501, p. 14.

⁽³⁰⁾ Document No 859501, p. 22.

⁽³¹⁾ Document No 859501, p. 23.

⁽³²⁾ Document 1054294. See section 4.10.

⁽³³⁾ *Lov om tomtefeste (tomtefesteloven)* LOV-1996-12-20-106. The Norwegian authorities have explained that the conclusion of leasehold agreements and the contractual relationship between the landowner/lessor and the lessee was regulated for the first time in a statute from 1975, which entered into force on 1 January 1976. A new Ground Lease Act was enacted in 1996 and entered into force on 1 January 2002.

⁽³⁴⁾ *Lov om tinglysning (tinglyssingsloven)* LOV-1935-06-07-2.

⁽³⁵⁾ Document No 887522, p. 4.

4.5. **Measure 4 – lease agreements concluded from 1999 to 2017**

- (32) Most of the capacity of Trondheim Spektrum has traditionally been used for the purpose of sport clubs on the basis of lease agreements concluded between TS and the Municipality. The Municipality has leased the facility since it opened in 1963.
- (33) The Municipality formalised a principle of cost-free facilities for the benefit of the Municipality's sport clubs in 2004. This was done to facilitate the participation of sport activities irrespective of the income level of individual families. From then on, the sport clubs did not pay for its use, neither to the Municipality nor to TS.
- (34) The Municipality rented the facilities from Trondheim Spektrum for approximately NOK 12 million per year from 1990 until 2002. In 2002, the lease agreement was amended as the Municipality required more capacity. The variations of rent paid is a result of the capacity increase with the construction of hall F, and the implementation of a new model for calculating the agreed utilisation of the facility ⁽³⁶⁾.
- (35) The Norwegian authorities have explained that the level of rent takes into account the cost structure of TS. The historical rent was set on the basis of the level established in 1989 and 1990, which historically reflected the required cash flow for TS to pay off debt and continue operations on the proportion of the facility occupied by the sport clubs ⁽³⁷⁾.
- (36) The lease agreement was not formalized until February 1995. The lease agreement entered into in 1995 does not specify the number of hours and/or percentage of occupation of the sport clubs' use of the facility. These specifications were introduced and further developed in the agreements entered into for 1999 onwards ⁽³⁸⁾.
- (37) The following lease agreements have been concluded since 1999:
- a. Lease agreement 2000 – 2002.
 - b. Lease agreement 2002 – 2006.
 - c. Lease agreement 2007 – 2008.
 - d. Lease agreement 2009 – 2010.
 - e. Lease agreement 2011 (renewed annually) ⁽³⁹⁾.
- (38) The Norwegian authorities have provided the following information regarding the leased capacity ⁽⁴⁰⁾:

Year	Rent paid (NOK)	Hours rented
1999	11 200 000	Not given
2000	11 200 000	13 650
2001	11 200 000	13 650
2002	11 200 000	17 300
2003	14 000 000	17 300
2004	14 000 000	17 300
2005	14 300 000	17 300
2006	14 500 000	17 300

⁽³⁶⁾ Document 874440, p. 5.

⁽³⁷⁾ Document 874440, p. 10.

⁽³⁸⁾ Document 859501, p. 14.

⁽³⁹⁾ Document No 859501, p. 14–15. However, it can be observed that there was a reduction in the capacity in 2016. This indicates that amendments were made at least that year. The Norwegian authorities have explained that this is due to the renovation of TS (Document 874440, p. 9).

⁽⁴⁰⁾ Document 859501, p. 15.

Year	Rent paid (NOK)	Hours rented
2007	14 700 000	12 500
2008	14 000 000	12 500
2009	14 300 000	12 500
2010	14 443 000	12 500
2011	14 088 000	12 500
2012	14 234 000	12 500
2013	14 234 000	12 500
2014	14 234 000	12 500
2015	14 679 522	12 500
2016	14 105 196	11 650

- (39) According to the terms of the lease agreements, the capacity of Trondheim Spektrum should be reserved for the sport clubs, from 1 September to 1 May each year, during the afternoon on weekdays from 16:00 to 23:00 and on weekends from 09:00 to 22:00. TS can therefore offer Trondheim Spektrum's capacity outside of these hours and outside the said time of year.
- (40) Furthermore, the lease agreements provide that TS can reclaim, subject to the terms laid down in the lease agreement, up to 2 000 hours annually during the period from 1 September to 1 May. TS can therefore use the facilities, which are otherwise reserved under the lease agreements for other purposes, for those specific hours. The Norwegian authorities have explained that TS has reclaimed 945 – 2 173 hours annually from 2010 to 2017 ⁽⁴¹⁾. The Norwegian authorities explained that there is no mechanism for the reduction of the overall rent when TS reclaims rented hours ⁽⁴²⁾.
- (41) The complainants have argued that the rent is above market terms. That is, the rent is based on the needs of TS, and not the capacity needed by the Municipality. The complainants allege that the rental fee has never been based on arm's length negotiations, but decided unilaterally by the municipal board of the Municipality.
- (42) According to the Norwegian authorities, the rent paid to TS by the Municipality has been market conform and thus does not entail state aid. Were the Authority to conclude differently, the Norwegian authorities argue that the lease agreement forms part of an existing aid scheme. Furthermore, any new aid would, in any event, be compatible with the functioning of the EEA Agreement.
- 4.6. Measure 5 – lease agreement of 2019 – notification**
- (43) As set out in paragraph (11) above, the Norwegian authorities have notified the lease agreement of 2019.
- (44) TS and the Municipality have concluded a new lease agreement, which is set to enter into force on 1 December 2019. The agreement is conditional upon being in line with market terms. The agreement allows for adaptations by the Municipality, in order to conform to the market economy investor principle, should the Authority so require ⁽⁴³⁾. The agreement will expire on 30 April 2035.
- (45) The Norwegian authorities have explained that this lease agreement is based on the same principles underlying previous lease agreements. The Norwegian authorities have further explained that the new lease agreement represents a substantial increase in the capacity made available for the sport clubs.

⁽⁴¹⁾ The Norwegian authorities were not able to provide data from before 2010.

⁽⁴²⁾ Document 896727, p. 6.

⁽⁴³⁾ Article 12 of the 2019 lease agreement. Norwegian: 'Denne avtalen forutsettes å være inngått på markedsmessige vilkår. Det tas forbehold om at avtalen vil – forut for og i avtaleperioden – justeres for å tilfredsstillе eventuelle føringer/krav fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA), og/eller andre offentlige myndigheter. Dette for at avtalen til enhver tid skal tilfredsstillе markedsinvestorprinsippet.' Document No 887522, p. 7.

- (46) A total of 16 848 hours yearly is rented under the new lease agreement, compared to 12 500 hours in the past. The new lease agreement represents an increase in the rent per hours from approximately NOK 1 200 to 1 700 (approximately EUR 124 to 176). The reason for this increase is twofold: First, the historical rent paid by the Municipality was set on the basis of the level established in 1989 and 1990, and has not been subject to adjustments. Second, the construction costs associated with providing flexibility and allowing for multisport-use results in the operating costs per square metre exceeding by far the square metre cost of the existing venue.
- (47) Both complainants have argued that the rent in the new lease agreement is above market terms, because it is based on TS' needs and not the capacity needed by the Municipality. The complainants allege that the rental fee is not based on arm's length negotiations, but set in order to cover the construction cost of the expansion of Trondheim Spektrum.
- (48) One of the complainants has further alleged that the main cost elements of the extension and renovation project is tied to requirements related to activities other than the activities covered by the lease agreements, such as concerts, professional sports events and fairs. One of the complainants claims that the division of costs between the different activities is therefore not correct, as the needs of the sport clubs could have been met with much less costs.
- (49) According to the Norwegian authorities, the rent paid to TS by the Municipality under the new lease agreement is market conform, and thus does not entail state aid. Should the Authority be unable to exclude the presence of state aid in the new lease agreement, the Norwegian authorities have notified the lease agreement as compatible aid under Article 61(3)(c) of the EEA Agreement.

4.7. **Measure 6 – capital increase linked to new and unexpected costs – block exemption**

- (50) As set out in paragraph (12) above, on 10 December 2018, the Norwegian authorities submitted a GBER information sheet⁽⁴⁴⁾, concerning an *ad hoc* aid to TS for an aid amount of NOK 55 million (approximately EUR 5,68 million) in form of a capital increase. The Norwegian authorities have provided the capital increase to TS under Article 55 of the General Block Exemption Regulation ('GBER').
- (51) Due, in particular, to an increase in the project scope in 2018, the budget increased to NOK 591 million (approximately EUR 61,05 million). The Norwegian authorities have explained that TS cannot cover the additional costs through its existing means or through additional market financing. It therefore applied for the capital increase on 6 July 2018.
- (52) One of the complainants alleges that the capital increase is not compliant with all of the conditions set out in Chapter I of the GBER.

4.8. **Measure 7 – financing of infrastructure costs**

- (53) On 14 March 2017, the City Council adopted a zoning plan for the area where TS is located and the surrounding park area. The process was initiated by TS with the aim of expanding the facility into a multi-function facility, feasible for concerts and large sport events, and with increased capacity for sport clubs, trade fairs and congresses.
- (54) The City Council adopted the principle of full transfer of expenses in 1993, which sets out that building projects must carry all infrastructure costs that are a consequence of the project. Which costs this principle comprises must be in line with Section 17-3, third paragraph of the Planning and Building Act, which regulates what a development agreement must include⁽⁴⁵⁾.
- (55) The Norwegian authorities have explained that a zoning plan forms the basis for a project such as the expansion of Trondheim Spektrum⁽⁴⁶⁾. The zoning plan – including use of procedural orders⁽⁴⁷⁾ (*rekkefølgekrav*) – does not impose any economic obligations on the developer, but provides for the use of the area relating to the project and indicates what (public) infrastructure needs to be in place prior to the implementation of the project⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁴⁾ Case No 82883, GBER 30/2018/Sports.

⁽⁴⁵⁾ Document No 874440, p. 20-25. The detailed zoning plan for part of Nidarø was adopted by the City Council on 14 March 2017 in case 25/17.

⁽⁴⁶⁾ The Norwegian authorities refer to Section 11 of *lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)* LOV-2008-06-27-71.

⁽⁴⁷⁾ 'Procedural orders' are requirements relating to the order in which work shall be carried out to ensure the establishment of public services, technical infrastructure and green structures before use is made of areas and the point in time when areas may be used for building and construction purposes, including requirements relating to the order in which development works shall be carried out. See Section 11-9 of the Planning and Building Act, referred to in footnote 46.

⁽⁴⁸⁾ The Norwegian authorities refer to section 18 of the Planning and Building Act.

- (56) The Planning and Building Act sets limits on the developer's maximum financial contribution to the public infrastructure measures that are required under the zoning regulations. The main criterion for cost allocation under a development agreement is that the measure must have a direct factual relationship with the development; it must be necessary for the implementation of the project. Consequently, only public infrastructure measures that result from the project may potentially be imposed as obligations on the developer. On the other hand, infrastructure works that the Municipality would need to implement also in the absence of the project, cannot be imposed on the developer ⁽⁴⁹⁾.
- (57) In addition to the first criterion for cost allocation, the contribution from the developer to the measure must be proportionate to the size and the type of the development or project.
- (58) The Norwegian authorities have explained that the Municipality will, for each project, cover the costs of measures that would have to be implemented regardless of the project, but for which the project affects the timing of when the measures are implemented. Such costs relate to infrastructure that is of a general character, benefitting the population as a whole.
- (59) The Norwegian authorities have explained that a proportionality assessment must be carried out in each case. The eventual conclusion of a development agreement and the allocation of costs entails a degree of discretion on behalf of the Municipality, which must take into consideration the legal framework, as well as the nature of the project ⁽⁵⁰⁾.
- (60) One of the complainants argues that the Municipality has relieved TS from infrastructure costs that a developer would normally have to bear in relation to this type of constructions and has therefore granted an advantage to TS.
- (61) The Norwegian authorities have provided information regarding the distribution of the costs between the TS and the Municipality ⁽⁵¹⁾.
- (62) According to the Norwegian authorities, the connection from Nidarø to Ilen Church will be developed. The Norwegian authorities have stated that the measure forms part of what may be described as a recreational area network for the use of the general public and that therefore it cannot legally order the developer to assume the costs in that respect.
- (63) The Norwegian authorities have further explained that the upgrade of Klostergata is a direct consequence of the development. However, the Municipality assumes the implementation responsibility and will cover the costs connected to roads and archaeological excavations; TS will pay a contribution of NOK 20 million. This is because the Municipality would in any case need to renew the water and sewage pipes in parts of the street.
- (64) The Norwegian authorities have further explained that green areas and a public park will be developed, i.e. a vegetation belt, a park, a walking path and public squares. The Norwegian authorities have stated that this is TS' responsibility. The total amount was estimated at NOK 74 million (approximately EUR 7,64 million), but has been lowered to NOK 39 million (approximately EUR 4,03 million). TS' share of this costs is set at NOK 26 million (approximately EUR 2,66 million), excluding VAT. According to the Norwegian authorities, the calculation of TS' contribution is limited as allowed by Section 17-3, third paragraph of the Planning and Building Act.
- (65) In the view of the Norwegian authorities, infrastructure projects financed by the Municipality do not represent financing in violation of the principle of full transfer of costs in light of the modification mandated by Section 17-3, third paragraph of the Planning and Building Act. Furthermore, the Norwegian authorities do not see that the financial contribution by the local authority may be classified as illegal state aid, because the costs could not have been transferred to the developer in any event.
- (66) The Norwegian authorities argue that the infrastructure works, to be partly financed by the Municipality, relate to activities that public authorities normally perform in the exercise of their public powers and do not consist in offering goods and services on a market ⁽⁵²⁾. According to the Norwegian authorities, the costs assumed by the Municipality do not entail that TS pays less than legally required. Furthermore, the infrastructure is of a general character and will benefit the population as a whole.

⁽⁴⁹⁾ Document No 1059846, p. 2.

⁽⁵⁰⁾ Document No 1059846, p. 2.

⁽⁵¹⁾ Document No 874440, p. 20 – 25 and Documents No 1059842 to 1059848. The detailed zoning plan for part of Nidarø was adopted by the City Council on 14 March 2017 in case 25/17.

⁽⁵²⁾ The Norwegian authorities refer to paragraph 203 of the Authority's Guidelines on the notion of State aid as referred to in Article 61(1) of the EEA Agreement ('NoA'), in this regard and Commission Decision of 8.1.2016. State aid No SA.36019 – Belgium – Financing of road infrastructure in the vicinity of a real estate project – Uplace, paragraph 38.

4.9. **Measure 8 – funds from the Gaming Fund**

- (67) The Gaming Fund scheme is administered by Norsk Tipping AS. The funds stemming from Norsk Tipping AS are gaming funds collected, administered and distributed on the basis of the Gaming Act ⁽⁵³⁾ that entered into force on 1 January 1993.
- (68) Applications for grants from the Gaming Fund scheme are processed and assessed in accordance with the provisions laid down by the Ministry of Culture relating to grants and allocations for sports and physical activities. The goal of the scheme is to facilitate sports and physical activities for everyone.
- (69) Funds granted for the construction and renovation of sports facilities will contribute to an infrastructure that provides the population with the opportunity to take part in individually organised activities and activities under the supervision of sport clubs.
- (70) As from 1994, TS has received grants from the Gaming Fund Scheme ⁽⁵⁴⁾.
- (71) The Norwegian authorities emphasise that the existing Gaming Fund scheme has not been materially altered since it was last assessed by the Authority in the Vålerenga case ⁽⁵⁵⁾ and that the grants in favour of TS have been awarded in accordance with the provisions of the scheme ⁽⁵⁶⁾.

4.10. **Measure 9 – implicit guarantee inherent in a loan agreement between Nordea and TS**

- (72) On 11 December 2017, TS signed a loan agreement for NOK 490 million with Nordea ⁽⁵⁷⁾. Nordea will provide the working capital during the construction period. The Norwegian authorities have explained that the Municipality is not a party to the loan agreement nor are there any contractual obligations that require the Municipality to provide financing or capital to TS ⁽⁵⁸⁾.
- (73) However, the loan agreement includes the following statements ⁽⁵⁹⁾:

‘Nordea has placed considerable weight on the fact that Trondheim Spektrum AS intends to make structural changes in the company or other measures that increase the possibility that the municipality of Trondheim, without acting contrary to the law, if necessary, can provide a guarantee to Nordea that reduces the risk of cost overruns.’

‘Nordea has also placed great weight on the ownership of Trondheim municipality and the Executive Board’s decision on 25 June 2015 in case 144/14, which states in paragraph two that the municipality of Trondheim, as the majority owner of Trondheim Spektrum, is ready to assume the necessary financial responsibility resulting from the renovation and development of Trondheim Spektrum.’ (Unofficial translation)

- (74) These statements relate to a clause in the loan agreement which states under ‘other terms’ ⁽⁶⁰⁾:

‘The risk resulting from any cost overruns occurring during the construction period and, which the credit customer himself cannot pay: Trondheim Spektrum AS will make structural changes in the company or take other measures, which will make it possible for Trondheim Municipality, without coming into conflict with the legislation, if necessary, to provide a guarantee to Nordea.’

⁽⁵³⁾ Lov om pengespill (pengespilloven) LOV-1992-08-28-103.

⁽⁵⁴⁾ Document No 859501, p. 16.

⁽⁵⁵⁾ The Authority’s Decision No 225/15/COL of 10 June 2015 raising no objections to aid in the form of a transfer of land to Vålerenga Fotball.

⁽⁵⁶⁾ Document No 887522, p. 6.

⁽⁵⁷⁾ Document No 1054294.

⁽⁵⁸⁾ Document No 1054298, p. 6.

⁽⁵⁹⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, page 1, paragraphs 5 and 6. Unofficial translation. Norwegian: ‘Nordea har lagt betydelig vekt på at Trondheim Spektrum AS har til hensikt å gjøre selskapsendringer eller andre tiltak som åpner muligheten for at Trondheim kommune, uten å komme i strid med lowerket, om nødvendig kan stille en garanti overfor Nordea som reduserer risikoen ifm kostnadsoverskridelser.’/‘Nordea har for øvrig lagt sterk vekt på eierskapet fra Trondheim kommune og vedtaket i formannskapet datert 25. juni 2014 i sak 144/14, hvor det blant annet fremgår av punkt 2 at Trondheim kommune, som største eier av Trondheim Spektrum AS, er innstilt på å ta det nødvendige økonomiske ansvaret som følger av rehabilitering og utvikling av Trondheim Spektrum.’

⁽⁶⁰⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, p. 5, ‘Other terms’ – bullet point 3. Unofficial translation. Norwegian: ‘Risikoen som følge av at det oppstår kostnadsoverskridelser i byggeperioden og kredittkunden selv ikke kan betale disse: Trondheim Spektrum AS vil gjøre selskapsendringer eller andre tiltak som åpner muligheten for at Trondheim kommune, uten å komme i strid med lowerket, om nødvendig kan stille garanti overfor Nordea.’

(75) Under the same heading, the following clause states ⁽⁶¹⁾:

‘The lease agreement with Trondheim Municipality of 26.10.2017 cannot be changed/reduced without Nordea’s prior written consent.’

(76) Finally, under the heading ‘Change of ownership – mandatory early repayment’ ⁽⁶²⁾ the loan agreement states ⁽⁶³⁾:

‘It is a condition for entering into and maintaining the Construction Loan Agreement that Trondheim Municipality owns at least 77,93 % of the credit customer and maintains its ownership unchanged.

In the event that the ownership composition changes, without Nordea’s prior written consent, the Construction Loan and any outstanding amount shall be repaid as specified in clause 11 (early maturity of the construction loan).’

(77) TS and Nordea had previously signed a loan agreement dated 27 July 2017. The agreement contained a condition that any construction cost excess during the construction period should be covered either by TS or the Municipality. The loan agreement was co-signed by the City Executive of Finance. That agreement therefore contained clauses regarding the Municipality’s responsibility in respect of any project overruns as well as obligations in respect of the lease agreement which at that time had not been finalised ⁽⁶⁴⁾.

(78) The co-signing of the loan agreement was later deemed a municipal guarantee pursuant to section 51 of the Municipality Act. The City concluded that the guarantee, in order to be effective, required state approval. The guarantee would, for various reasons, probably not obtain such approval and therefore the Chief City Executive was advised to promptly inform Nordea that the Municipality could not be party to the loan agreement. This agreement is void and does not apply between the parties. TS and Nordea therefore signed the current loan agreement without the official involvement of the Municipality.

5. The presence of state aid

5.1. Introduction – existing vs. new aid

(79) As set out above, several alleged aid measures granted to TS are at stake. However, in the present decision the Authority will not assess further the nature of potential aid measures, which would constitute existing aid – either individual aid or aid schemes – within the meaning of Article 1(b) of Part II of Protocol 3 to the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice (‘Protocol 3 SCA’).

(80) Existing aid is subject to a different procedural framework compare to new aid ⁽⁶⁵⁾. Furthermore, existing aid measures are not subject to a repayment obligation.

5.1.1. Measure 1 – the municipal loan

(81) The municipal loan was granted to TS in 1992. In case 113/92 ⁽⁶⁶⁾, the City Council adopted a decision to issue bonds to enable TS, through a new loan, to pay off its existing loans. The Authority therefore considers that any aid entailed in the municipal loan would be individual aid awarded to TS ⁽⁶⁷⁾. The terms of the loans were modified in 2004.

(82) According to Article 15(1) of Part II of Protocol 3 SCA, the powers of the Authority to recover aid shall be subject to a limitation period of 10 years. According to Article 15(3) of Part II of Protocol 3 SCA, any aid with regard to which the limitation period has expired, shall be deemed to be existing aid ⁽⁶⁸⁾.

⁽⁶¹⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, p. 5, ‘Other terms’ – bullet point 4. Unofficial translation. Norwegian: ‘Leieavtalen med Trondheim kommunea av 26.10.2017 kan ikke endres/redueres uten Nordea forutgående skriftlige samtykke.’

⁽⁶²⁾ Norwegian: ‘eierskifte – obligatorisk førtidig tilbakebetaling’.

⁽⁶³⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, p. 4. Unofficial translation. Norwegian: ‘Det er et vilkår for inngåelse og opprettholdelse av Byggekredittavtalen, at Trondheim Kommune eier minst 77,93 % av Kredittkunden, og opprettholder sin eierandel uendret. For det tilfellet at eiersammensetningen endres, uten Nordeas forutgående skriftlige samtykke, skal Byggekredit-ten og ethvert utestående tilbakebetales som angitt i klausul 11 (Førtidig forfall av byggekredit-ten).’

⁽⁶⁴⁾ Document No 1054298, p. 5.

⁽⁶⁵⁾ Within the meaning of Article 1(c) of Part II of Protocol 3 SCA.

⁽⁶⁶⁾ Documents No 859501, p. 13, and 859503, p. 76.

⁽⁶⁷⁾ According to Article 1(e) of Part II of Protocol 3 SCA, “‘individual aid’ shall mean aid that is not awarded on the basis of an aid scheme and notifiable awards of aid on the basis of an aid scheme’.

⁽⁶⁸⁾ See also Article 1(b)(iv) of Part II of Protocol 3 SCA, according to which ‘existing aid’ is ‘aid which is deemed to be existing aid pursuant to Article 15 of this Chapter’.

- (83) The limitation period begins on the day on which the unlawful aid is awarded to the beneficiary either as individual aid or as aid under an aid scheme ⁽⁶⁹⁾.
- (84) As the municipal loan was granted to TS in 1992, the limitation period has expired. This would be the case even if the limitation period were to be calculated from the date of the last modification of the loan in 2004. Further, the loan was fully repaid in 2014. Any potential aid granted through the measure shall therefore be deemed to be existing aid. Moreover, as the loan was granted to TS in 1992, it would also be aid, which existed before the entry into force of the EEA Agreement and is still applicable after the entry into force of the EEA Agreement. Any potential aid granted through the measure would therefore also be existing aid within the meaning of Article 1(b)(i) of Part II of Protocol 3 SCA.

5.1.2. *Measure 2 – the municipal guarantee*

- (85) The Authority considers that any aid inherent in the guarantee would be individual aid awarded to TS. The Municipality granted the guarantee to TS in 1999 for TS to secure a loan(s) from Nordea. The guarantee was, according to the information provided by the Norwegian authorities, used in 2000 and 2001. The purpose of the loan was to finance the construction of hall F. The guarantee is still in effect and expires in 2031.
- (86) As the municipal guarantee was awarded to TS in 1999, the limitation period of 10 years under Article 15(1) of Part II of Protocol 3 SCA has expired ⁽⁷⁰⁾. According to Article 15(3) of Part II of Protocol 3 SCA any potential aid granted through the measure shall therefore be deemed to be existing aid.

5.1.3. *Measure 3 – the leasehold agreements*

- (87) The leasehold agreements were concluded in 1980 and 1989 respectively. The leasehold agreement between Trondheim commune and Nidarøhallen A/S (now TS) was concluded in 1989 for a duration of 50 years. In 1980, the Municipality entered into a 40-year leasehold agreement with Trondheim Tennisklubb. Trondheim Tennisklubb financed and constructed Hall G of Trondheim Spektrum. The ownership of Hall G, including the leasehold, was transferred to Nidarøhallen A/S (now TS) in 1991 ⁽⁷¹⁾.
- (88) The Authority considers that any aid granted through these leasehold agreements, including their later use as a collateral, would constitute individual aid, which existed prior to the entry into force of the EEA Agreement. According to Article 1(b)(i) of Part II of Protocol 3 SCA, the measures would therefore constitute existing aid.

5.1.4. *Conclusion – measures 1, 2 and 3*

- (89) As any potential state aid granted through measures 1, 2 and 3 would seem to constitute existing aid, within the meaning of Article 1(b) of Part II of Protocol 3 SCA, the Authority will not further assess the state aid character of these measures in the present decision.

5.1.5. *Measure 8 – aid granted under the Gaming Fund scheme*

- (90) The funds stemming from Norsk Tipping AS are gaming funds collected, administered and distributed on the basis of the Gaming Act 1992 that entered into force on 1 January 1993, before the entry into force of the EEA Agreement.
- (91) The Authority considered in its Decision No 537/09/COL of 16 December 2009 ⁽⁷²⁾ that the activities of Norsk Tipping AS constituted an existing aid scheme. The Norwegian authorities have confirmed that no amendments have been made to the scheme since that time. The Authority considers that the funds granted to TS from Norsk Tipping AS are an application of an existing aid system. Existing aid also covers individual aid awards, which have been granted on the basis of an existing aid scheme ⁽⁷³⁾. Therefore, the Authority will not further assess the aid character of the measure in this decision. However, the Authority will take into account the contribution from the gaming funds in any compatibility assessment it may carry out in relation to the measures included in the scope of this decision.

⁽⁶⁹⁾ Article 15(2) of Part II of Protocol 3 SCA.

⁽⁷⁰⁾ This would be the case even if the limitation period would be calculated from the date of when the guarantee was last used in 2001.

⁽⁷¹⁾ Document No 887522, p. 5.

⁽⁷²⁾ Available at <http://www.eftasurv.int/media/decisions/537-09-COL.pdf>. Further, see the Authority's Decision No 225/15/COL of 10 June 2015 raising no objections to aid in the form of a transfer of land to Vålerenga Fotball, paragraph 57.

⁽⁷³⁾ Case E-14/10 *Konkurrenten.no AS v ESA* [2011] EFTA Ct. Rep. 266, paragraph 53.

5.1.6. Measure 4 – lease agreements concluded from 1999 to 2017

5.1.6.1. Introduction

- (92) The Norwegian authorities have argued that, should the Authority entertain any doubts concerning potential advantages in the lease agreements, the lease agreements concluded from 1999 to 2017 should be considered to form part of an existing aid scheme that predates the EEA Agreement. The Norwegian authorities have stated that the Municipality leased the facilities since its opening in 1963. However, the lease agreements were never formalised before 1995 ⁽⁷⁴⁾.
- (93) One of the complainants has argued that the lease agreements cannot be considered to form part of an existing aid scheme. The complainant refers to the fact that there is no law or regulation that obliges the Municipality to lease facilities for sports. According to the complainant, the recent municipal decision regarding the new and twice as high lease, illustrates the margin of discretion inherent in the conclusion of a new lease agreement. In any case, the new lease would have represented a significant amendment to the aid scheme as it entails twice as much aid as before. The complainant did not elaborate further on this issue since, in its view, the financing of the operation of the premises cannot constitute an existing aid scheme in the first place ⁽⁷⁵⁾.
- (94) The Authority takes the preliminary view that the lease agreements concluded from 1999 to 2017 do not constitute an aid scheme, for the following reasons.
- (95) Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA sets out two definitions of an aid scheme:

“aid scheme” shall mean any act on the basis of which, without further implementing measures being required, individual aid awards may be made to undertakings defined within the act in a general and abstract manner and any act on the basis of which aid which is not linked to a specific project may be awarded to one or several undertakings for an indefinite period of time and/or for an indefinite amount’. (emphasis added)

- (96) The presence of an aid scheme can be based on either of those two definitions.

5.1.6.2. The first definition under Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA

- (97) The first definition has three cumulative criteria, defining an aid scheme as (i) any act on the basis of which aid can be awarded, (ii) which does not require any further implementing measures, and (iii) which defines the potential aid beneficiaries in a general and abstract manner.
- (98) The Norwegian authorities first note that the main purpose underlying the construction and ongoing extension of Trondheim Spektrum was to create facilities that the municipality, or more precisely, the local Sports Council, would then distribute among the sport clubs. If not used by the sport clubs, Trondheim Spektrum’s facilities would remain unused throughout most of the year. At the same time, it would be inconceivable for TS to run a balanced budget without receiving the lease income from the Municipality, which acquires this capacity for the sole purpose of providing its citizens with free access to sports and leisure activities.
- (99) The Norwegian authorities have referred to an administrative practice and the principles underlying the lease agreements, which have remained unaltered since the entry into force of the EEA Agreement. Those are the leasing of, in principle, all of Trondheim Spektrum’s suitable capacity during 8 months of the year, the possibility for TS to offer some of this capacity on the market for third parties and at a price that is periodically adjusted to reflect, in particular, extensions of Trondheim Spektrum’s capacity.
- (100) In the view of the Norwegian authorities, this mechanism, even if not strictly legally binding, could be regarded as an ‘act’ which also defines the potential aid beneficiary, as required by Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA ⁽⁷⁶⁾.
- (101) The Norwegian authorities have argued that while the Municipality negotiates the new lease contracts with TS upon expiry of the previous one, it could not deviate from the mechanism without endangering its capacity to deliver sports and leisure possibilities to its citizens. As a result, there have only been minor adaptations to the lease agreements over the years. Notwithstanding the fact that the lease agreement falls – through its responsibility for the annual budget – under the oversight of the City Council, the possible modifications are rather of a ‘technical application’ based on the principles of the act, and do not, in the view of the Norwegian authorities, convey sufficient discretion upon the Municipality to be considered as implementing measures ⁽⁷⁷⁾.

⁽⁷⁴⁾ Document No 859501, p. 23.

⁽⁷⁵⁾ Document No 868182, p. 4.

⁽⁷⁶⁾ Document No 859501, p. 24.

⁽⁷⁷⁾ The Norwegian authorities refer to the Authority’s Decision No 519/12/COL of 19 December 2012 closing the formal investigation procedure into potential aid to AS Oslo Sporveier and AS Sporveisbussene, paragraph 180.

(102) As the Norwegian authorities have stated, existing ‘aid schemes’ have been held to encompass non-statutory customary law ⁽⁷⁸⁾ and administrative practice related to the application of statutory ⁽⁷⁹⁾ and non-statutory law ⁽⁸⁰⁾. In one case, the Commission found that an aid scheme relating to *Anstaltslast and Gewährträgerhaftung* was based on the combination of an unwritten old legal principle combined with widespread practice across Germany ⁽⁸¹⁾.

(103) In a recent judgment, the General Court made the following observations on the basis of the definition of an aid scheme in Article 1(d) of Regulation (EC) No 2015/1589 ⁽⁸²⁾, as interpreted by case-law ⁽⁸³⁾:

‘First, if individual aid awards are made without further implementing measures being adopted, the essential elements of the aid scheme in question must necessarily emerge from the provisions identified as the basis for the scheme.

Secondly, where the national authorities apply that scheme, those authorities cannot have any margin of discretion as regards the determination of the essential elements of the aid in question and whether it should be awarded. For the existence of such implementing measures to be precluded, the national authorities’ power should be limited to the technical application of the provisions that allegedly constitute the scheme in question, if necessary after verifying that the applications meet the pre-conditions for benefiting from that scheme.

Thirdly, it follows from Article 1(d) of Regulation (EC) No 2015/1589 that the acts on which the aid scheme is based must define the beneficiaries in a general and abstract manner, even if the aid granted to them remains indefinite.’

(104) In the case at hand, there is no legal obligation on the Municipality to enter into a lease agreement with TS. Nor is there any legislation which provides the framework under which the lease agreements are made. Furthermore, it appears that the Municipality has, at least on some occasions, decided unilaterally how much rent it pays to TS under the lease agreements ⁽⁸⁴⁾. The complainants allege that the rent has never been based on arm’s length negotiations but decided unilaterally by the Municipal Board of the Municipality.

(105) The alleged aid measure in question is the rent paid above market terms to TS under the lease agreement. If the Municipality can decide unilaterally the level of the rent, then that affords it the discretion to decide whether to grant TS the alleged aid or not, as well as the amount of the alleged aid.

(106) It thus appears to the Authority, based on the information provided by the Norwegian authorities so far, that the administrative practice and the principles referred to by the Norwegian authorities do not constitute an ‘act on the basis of which aid can be awarded’. Moreover, it appears to the Authority that the Municipality enjoys discretion when entering into the lease agreements with TS, so that it can determine the essential elements of the potential aid in question. Should that be the case, the second criterion and the first criterion of the first definition under Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA would not be fulfilled.

(107) Finally, the Norwegian authorities have not explained how the third criterion could be fulfilled by the principles and administrative practice in question.

(108) As all conditions of the first definition must be cumulatively fulfilled, the Authority takes the preliminary view that the lease agreements concluded from 1999 to 2017 do not constitute an aid scheme.

5.1.6.3. The second definition under Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA

(109) The second definition has three cumulative criteria, defining an aid scheme as (i) any act on the basis of which aid which is not linked to a specific project (ii) may be awarded to one or several undertakings (iii) for an indefinite period of time and/or for an indefinite amount.

⁽⁷⁸⁾ See the Authority’s Decision No 405/08/COL of 27 June 2008 closing the formal investigation procedure with regard to the Icelandic Housing Financing Fund, section II.2.3.1.

⁽⁷⁹⁾ See Commission Decision No E-45/2000 Fiscal exemption in favour of Schiphol Group (OJ C 37, 11.2.2004, p. 13).

⁽⁸⁰⁾ The Authority’s Decision No 491/09/COL of 2 December 2009 Norsk Film group, Chapter II.2 p. 8. See also the Authority’s Decision No 075/16/COL of 20 April 2016 to propose appropriate measures regarding the use of publicly owned land and natural resources by electricity producers in Iceland, paragraph 114, and Decision No 519/12/COL of 19 December 2012 closing the formal investigation into potential aid to AS Oslo Sporveier and AS Sporveisbussene.

⁽⁸¹⁾ See Commission Decision No E-10/2000 State guarantees for public banks in Germany (OJ C 150 22.6.2002, p. 7).

⁽⁸²⁾ Article 1(d) of Regulation (EC) No 2015/1589 corresponds to Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA.

⁽⁸³⁾ Judgment in *Belgium v Commission*, T-131/16 and T-263/16, EU:T:2019:91, paragraphs 85–88.

⁽⁸⁴⁾ Document No 874440, p. 8.

- (110) The Norwegian authorities have not argued that the alleged aid scheme falls within the second definition of Article 1(d) of Part II of Protocol 3 SCA. The Authority therefore lacks information to assess this.
- (111) However, the Authority notes that in line with the administrative practice and principles referred to by the Norwegian authorities, the lease agreements have been concluded for a specific time period and expire at a certain date. Moreover, the lease agreements set out the rental price for the facilities rented to the Municipality. It therefore appears to the Authority that the third condition would not be fulfilled.
- (112) As all conditions of the second definition must be fulfilled cumulatively, the Authority takes the preliminary view that the lease agreements concluded from 1999 to 2017 do not constitute an aid scheme.

5.1.6.4. Limitation period

- (113) Pursuant to Article 15(1) of Part II of Protocol 3 SCA, the powers of the Authority to recover aid are subject to a limitation period of 10 years. The limitation period shall begin on the day on which the unlawful aid is awarded to the beneficiary either as individual aid or as aid under an aid scheme. Any action taken by the Authority, with regard to the unlawful aid shall interrupt the limitation period⁽⁸⁵⁾.
- (114) In this decision, the Authority will only further assess the potential aid character of the lease agreements for which the limitation period has not expired.
- (115) The General Court has confirmed that a request for information constitutes a measure interrupting the 10-year limitation period⁽⁸⁶⁾. Furthermore, the General Court stated, in relation to an information request from the Commission that: 'When it addresses a request for information to a Member State, the Commission is informing that State that it has in its possession information concerning aid alleged to be unlawful and, if necessary, that that aid will have to be repaid. Accordingly, the simplicity of the request for information does not have the consequence of depriving it of legal effect as a measure capable of interrupting the limitation period'⁽⁸⁷⁾.
- (116) By letter dated 27 March 2017, the Authority sent the first complaint in the case to the Norwegian authorities and invited them to comment on the complaint⁽⁸⁸⁾. By that letter, the Authority informed the Norwegian authorities that it had in its possession information concerning alleged unlawful state aid and invited them to provide their comments. The Authority therefore considers that by sending the first complaint to the Norwegian authorities, it took action within the meaning of Article 15(2) of Part II of Protocol 3 SCA, and therefore interrupted the limitation period on 27 March 2017.
- (117) Accordingly, the lease agreements for which the limitation period has not expired, would appear to be following:
- (a) Lease agreement 2007 – 2008;
 - (b) Lease agreement 2009 – 2010; and
 - (c) Lease agreement 2011 (which has been renewed annually).
- (118) This is because it would seem from the information provided by the Norwegian authorities that the lease agreement entered into force on 1 January 2008⁽⁸⁹⁾, which in the absence of any indication to the contrary should be taken as the day any aid was granted under the agreement. However, it appears that the lease agreement listed by the Norwegian authorities, as preceding the 2007 – 2008 lease agreement expired on 31 December 2006. The Authority thus lacks information regarding the lease agreement in force during the year 2007. Moreover, the Authority does not have information on when the lease agreement of 2007 – 2008 was signed, and on whether the date of signing could be the date that any aid was granted under the agreement.
- (119) The Authority invites the Norwegian authorities to submit further information in this regard.

⁽⁸⁵⁾ Article 15(2) of Part II of Protocol 3 SCA.

⁽⁸⁶⁾ See judgment in *Scott v Commission*, T-366/00, EU:T:2003:113, paragraph 60: 'It follows that the mere fact that the applicant was not aware of the existence of the Commission's request for information from the French authorities beginning on 17 January 1997 [...] does not have the effect of depriving them of legal effect vis-à-vis the applicant. Consequently, the letter of 17 January 1997, sent by the Commission before the initiation of the administrative procedure and requesting further information from the French authorities, constitutes, under Article 15 of Regulation (EC) No 659/1999, a measure interrupting the 10-year limitation period'. Article 15 of Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty (no longer in force) corresponds to Article 15 of Part II of Protocol 3 SCA.

⁽⁸⁷⁾ Judgment in *Département du Loiret v Commission*, T-369/00, EU:T:2003:114, paragraphs 81 and 82.

⁽⁸⁸⁾ Document No 849708.

⁽⁸⁹⁾ Exhibit Q to Document No 859501.

5.1.7. *Conclusion – new vs. existing aid*

(120) In light of the above findings, the Authority's further assessment in this decision is limited to potential new aid entailed in measures 4 to 7 and 9, which all post-date the entering into force of the EEA Agreement and where the limitation period has not expired: That is, the lease agreements concluded from 2007 to 2017 (measure 4), the new lease agreement of 2019 (measure 5), the capital increase related to new and unexpected costs (measure 6), the financing of infrastructure costs (measure 7) and the implicit guarantee inherent in the loan agreement between TS and Nordea (measure 9).

5.2. *The concept of state aid*

(121) Article 61(1) of the EEA Agreement reads as follows:

'Save as otherwise provided in this Agreement, any aid granted by EC Member States, EFTA States or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Contracting Parties, be incompatible with the functioning of this Agreement.'

(122) The qualification of a measure as aid within the meaning of this provision therefore requires the following cumulative conditions to be met: the measure must (i) be granted by the State or through state resources; (ii) confer an advantage on an undertaking; (iii) favour certain undertakings (selectivity); and (iv) be liable to distort competition and affect trade.

5.3. *State resources*

(123) Only advantages granted directly or indirectly through state resources can constitute state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. State resources include all resources of the public sector, including municipalities⁽⁹⁰⁾.

(124) The transfer of state resources may take many forms, such as direct grants, loans, guarantees, direct investment in the capital of companies, and benefits in kind. A firm and concrete commitment to make state resources available at a later point in time is also considered a transfer of state resources. A positive transfer of funds does not have to occur; foregoing state revenue is sufficient. Waiving revenue which would otherwise have been paid to the State constitutes a transfer of state resources⁽⁹¹⁾.

(125) Measures 4 to 7 and 9 were granted by the Municipality in the form of payments under lease agreements, a capital increase, the reduction of infrastructure costs allegedly borne by a developer and as a potential implicit guarantee inherent in a loan agreement between TS and Nordea. Consequently, the measures entail the transfer of state resources.

5.4. *Advantage*

5.4.1. *Introduction*

(126) The qualification of a measure as state aid requires that it confers an advantage on the recipient. An advantage, within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, is any economic benefit, which an undertaking could not have obtained under normal market conditions.

5.4.2. *Measure 4 – the lease agreements concluded from 2007 to 2017*

(127) The Norwegian authorities have argued that the lease agreements concluded from 2007 to 2017 are market conform and therefore do not entail an advantage within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. The Norwegian authorities have not, however, put forward further arguments to the effect that the Municipality acted as a market investor, when entering into the lease agreement with TS.

(128) The EEA legal order is neutral with regard to the system of property ownership and does not in any way prejudice the right of EEA States to act as economic operators. However, when public authorities directly or indirectly carry out economic transactions in any form, they are subject to EEA State aid rules. Economic transactions carried out by public bodies (including public undertakings) do not confer an advantage on its counterpart, and therefore do not constitute aid, if they are carried out in line with normal market conditions⁽⁹²⁾.

⁽⁹⁰⁾ Judgment in *Germany v Commission*, C-248/84, EU:C:1987:437, and NoA, paragraph 48.

⁽⁹¹⁾ Judgment in *France v Ladbroke Racing Ltd and Commission*, C-83/98 P, EU:C:2000:248, paragraphs 48 – 51.

⁽⁹²⁾ NoA, p. 73 and 74.

- (129) The Norwegian authorities have noted that given the different sizes, equipment, design and location of other venues in Norway, it is not possible to identify a fully equivalent venue to Trondheim Spektrum⁽⁹³⁾. However, the Norwegian authorities have provided information to support its argument that the lease agreements have been market confirm.
- (130) The Municipality has provided information on how TS' pricing to third parties compares to other venues and information on prices for leasing hall capacity for sports and leisure purposes in other venues.
- (131) The Norwegian authorities have explained that Trondheim Spektrum disposes of two halls larger than 2 000 m² (Hall D and Hall F), which are particularly suited for larger fairs, concerts, conferences and similar events. Depending on the type of event, TS charges approximately NOK 70 000 to NOK 85 000 per day for the larger hall D (approximately EUR 7 230 – 8 780), and NOK 59 000 to NOK 70 000 for the somewhat smaller hall F (approximately EUR 6 100 – 7 230).
- (132) The Norwegian authorities made a comparison with leasing such facilities in other venues in Trondheim. The freemasons lodge in Trondheim, for example, charges a daily rate of only NOK 15 000 to NOK 18 000 (approximately EUR 1 550 – 1 860). This is a somewhat smaller venue, it can accommodate up to 600 persons, whereas Hall F in Trondheim Spektrum has a capacity of more than 1 000 persons.
- (133) According to the Norwegian authorities, venues located in Norwegian cities of comparable sizes charge similar rates. In Stavanger, renting of capacity similar to that of Hall F costs just above NOK 200 000 for four days, whereas Grieghallen in Bergen charges approximately NOK 300 000 for four days (approximately EUR 20 100 and 31 000). TS' prices lie just below Bergen⁽⁹⁴⁾.
- (134) The Norwegian authorities have further referred to Sotra Arena located in the municipality of Fjell, a 25 minutes drive from the city of Bergen, a venue with 12 000 m² indoor capacity. In 2016, this venue was used for trade fairs charging approximately NOK 100 000 to 125 000 for three days (approximately EUR 10 300 – 12 900) for approximately 5 000 to 7 000 m².
- (135) In view of this comparison, the Norwegian authorities state that it would appear that TS' prices for hall capacity, when rented out to third parties, are in line with market prices.
- (136) The Municipality purchases capacity from TS, sports clubs with own facilities, other state authorities (in buildings such as high-schools) and to a very limited degree, from private facilities.
- (137) The hourly rate paid by the Municipality ranges between NOK 350 and 2 046 per hour (approximately EUR 36 and 211). The hourly rate paid to TS is NOK 1 174 (approximately EUR 121)⁽⁹⁵⁾. The Norwegian authorities note that the difference in the prices can be explained by a variety of factors. Also, a number of these venues have been financed (partly) by the State and are contractually bound to provide (some) capacity at fixed rates.
- (138) Other factors, which may explain the relatively large differences in prices, are that not all daytimes are similarly valuable and not all venues are as modern, well equipped and centrally located as Trondheim Spektrum. The Norwegian authorities have explained that all of the foregoing considerations are reasons why some of the capacity that the Municipality purchases from other venues is comparatively cheap⁽⁹⁶⁾.
- (139) The Norwegian authorities provided examples of the rates charged by Vestlandshallen, a sports centre in Bergen. According to the Norwegian authorities, this venue charges approximately the same price to (non-sport club) users as the Municipality pays to TS. This is based on a calculation whereby one of TS' 'hall hours' is for a surface area of 800 m² and comprises 60 minutes. A 'quarter hall' in Vestlandshallen would be approximately 440 m² and cost NOK 940 for 90 minutes (approximately EUR 97). This would result in a theoretical price of approximately NOK 626 for 60 minutes and hence NOK 1 252 for a slightly larger surface area than the equivalent in TS (approximately EUR 65 and 129).
- (140) Moreover, the Norwegian authorities argue that the City of Bergen charges non-preferential users NOK 1 150 for one hour in Haukelandshallen, a venue comparable to Trondheim Spektrum (approximately EUR 119). Furthermore, the City of Tromsø charges up to NOK 1 940 for one hour of similar surface area in Tromsøhallen (approximately EUR 200).

⁽⁹³⁾ Document 859501, p. 17.

⁽⁹⁴⁾ Document No 859501, p. 17–18. The Norwegian authorities have further referred to a management interview with Trondheim Messeselskap AS, a company that organizes fairs all over Norway in which the Municipality was informed that Trondheim Spektrum is not perceived as a particularly cheap location. The Norwegian authorities have referred to this interview for further details on price comparison.

⁽⁹⁵⁾ Presumably by dividing the total price paid by number of hours, 14 679 522/12 500 = 1174.36.

⁽⁹⁶⁾ Document No 859501, p. 18.

- (141) The Authority notes that these prices appear to be charged for specific events whereas the assessment in the case at hand concerns an agreed price for a large amount of capacity over a long period of time.
- (142) Furthermore, as noted by the Norwegian authorities, there are important differences when it comes to comparing these venues, for example in the rental time⁽⁹⁷⁾, the quality of the facilities and the location of the venues within (or outside) the cities. In light of this, the Authority is not convinced that these examples submitted by the Norwegian authorities provide a sufficient degree of comparability to be able to establish that the lease agreements have conformed to market terms.
- (143) In order to establish whether a transaction conforms to market conditions, the transaction can be assessed in the light of the terms under which comparable transactions carried out by comparable private operators have taken place in comparable situations⁽⁹⁸⁾.
- (144) Benchmarking may not be an appropriate method to establish market prices if the available benchmarks have not been defined with regard to market considerations or if the existing prices are significantly distorted by public interventions⁽⁹⁹⁾.
- (145) Finally, there are other indications that the lease agreements have not been entered into on market terms, indicating a need for further assessment.
- (146) First, the Norwegian authorities have explained that, in the past, the rent in the lease agreements has been set, inter alia, on the basis of TS' cost structure, with a focus on putting TS in a position to pay off its loans and continue operations.
- (147) Second, in the past, there are examples where the rent has been reduced unilaterally by the Municipality, due to reasons unrelated to the use of the facilities⁽¹⁰⁰⁾.
- (148) Third, the Norwegian authorities have explained that the lease agreements have provided that TS can reclaim up to 2 000 hours annually under the lease agreements. TS can therefore use the facilities, which are otherwise reserved under the lease agreements for other purposes, for those specific hours. The Norwegian authorities have explained that TS has reclaimed 945 – 2 173 hours annually from 2010 to 2017 and that there is no mechanism for the reduction of the overall rent when TS reclaims rented hours. However, the Norwegian authorities have explained that these are hours which the Municipality for distribution purposes gains access to, but never pays for⁽¹⁰¹⁾.
- (149) In the light of the aforementioned considerations, the Authority takes the preliminary view that the lease agreements from 2007 to 2017 may have granted TS an advantage.

5.4.3. Measure 5 – the lease agreement of 2019

- (150) The Norwegian authorities have argued that the lease agreement of 2019 is market conform and therefore does not constitute an advantage in favour of TS. The Norwegian authorities have not presented arguments stating that the Municipality acted as a market investor when entering into the new lease agreement with TS.
- (151) The new lease agreement represents an increase in the rent per hour from approximately NOK 1 200 to NOK 1 700 (approximately EUR 124 to 176)⁽¹⁰²⁾. The Norwegian authorities have acknowledged that this is at the upper end of the hourly rates they have provided (hourly rates from a sample of sports facilities range from approximately NOK 350 to NOK 2 046 (approximately EUR 36 to 211))⁽¹⁰³⁾.
- (152) Trondheim Spektrum will be, following the upgrade, a modern and very centrally located facility in one of Norway's largest and fastest growing cities. In the Norwegian authorities' view, for the Authority to conclude that the lease agreement does entail an advantage, the hourly rate would have to be well above the price ranges observed in the market⁽¹⁰⁴⁾.

⁽⁹⁷⁾ As explained by the Norwegian authorities, not all daytimes are equally valuable.

⁽⁹⁸⁾ NoA, paragraph 98.

⁽⁹⁹⁾ NoA, paragraph 99.

⁽¹⁰⁰⁾ Document No 874440, p. 8. In 1994, the rent was reduced by NOK 2 million unilaterally by the City Council. The reason behind this was threefold; (i) overall economic downturn demanding overall cuts in the city budget, (ii) the City Council was focusing on elderly care, and (iii) after refinancing in 1992, TS had reduced their cost of loan-capital and was deemed able to withstand such a cut.

⁽¹⁰¹⁾ Document No 896727, p. 6.

⁽¹⁰²⁾ Numbers from 2017.

⁽¹⁰³⁾ See section 5.4.2 of this decision.

⁽¹⁰⁴⁾ Document No 1040641, p. 9.

- (153) The Norwegian authorities have further stated that the hourly rate for commercial users of Trondheim Spektrum was higher in the past (from NOK 1 000 to 1 800; approximately EUR 103 to 186) than under the municipal lease contract (NOK 1 200; approximately EUR 124). This is also expected to remain the case going forward, with an hourly rate of approximately NOK 1 700 under the new lease agreement (approximately EUR 176).
- (154) Consequently, if it were concluded that the Municipality paid a price above market levels, this would necessarily entail that the commercial users of TS would also do that. In the Norwegian authorities' view, there is no reason to assume that commercial users would pay a price above market level for the renting of hall space in Trondheim Spektrum ⁽¹⁰⁵⁾.
- (155) The Authority acknowledges that the benchmarks provided by the Norwegian authorities do enable some degree of comparison. However, as the Authority noted with regard to the lease agreements concluded from 1999 to 2017, the lease agreement concerns an annually agreed price for a large amount of capacity, whereas the hourly rates provided for other venues appear to concern situations where the venue is rented for a limited period.
- (156) Furthermore, as noted by the Norwegian authorities, the comparison entails important differences, for example in the rental time, the quality of the facilities, and the location of the venues within the cities. The Authority therefore has doubts as to whether the benchmarks provided by the Norwegian authorities can establish that the lease agreement of 2019 conforms to market terms.
- (157) The Authority therefore does not share the Norwegian authorities' view that the hourly rates observed in the market, as described by the Norwegian authorities, are sufficient at this stage, in order to exclude that the lease agreement entails an advantage to TS.
- (158) The Authority accordingly draws the preliminary conclusion that the lease agreement of 2019 concluded in 2017 may have granted an advantage to TS.

5.4.4. Measure 6 – capital increase linked to new and unexpected costs – GBER

- (159) The Norwegian authorities have granted *ad hoc* aid to TS in the form of a capital increase for an amount of NOK 55 million (approximately EUR 5,68 million) under Article 55 GBER. The Norwegian authorities have not argued that TS could have obtained the capital increase under normal market conditions. The Norwegian authorities have explained that TS cannot cover these additional costs through its existing means or through additional market financing.
- (160) Accordingly, the Authority finds that the capital increase constitutes an advantage to TS, corresponding to the full amount of the capital increase.

5.4.5. Measure 7 – financing of infrastructure costs

- (161) The precise form of the measure is irrelevant in establishing whether it confers an economic advantage on the undertaking. Not only the granting of positive economic advantages is relevant for the notion of state aid, also relief from economic burdens can constitute an advantage. The latter is a broad category, which comprises any mitigation of charges normally included in the budget of an undertaking. This covers all situations in which economic operators are relieved of the inherent costs of their economic activities ⁽¹⁰⁶⁾.
- (162) The notion of an advantage also covers situations where operators do not have to bear costs that other comparable operators normally do under a given legal order, regardless of the non-economic nature of the activity to which the costs relate ⁽¹⁰⁷⁾.
- (163) The Norwegian authorities have provided information relating to the infrastructure costs of the expansion and development of TS as described in section 4.8.
- (164) The Norwegian authorities have explained that the infrastructure improvements that are (partly) financed by the Municipality relate to measures that the Municipality would have to implement, but the project affects the timing for when the measures are implemented. Further, the Norwegian authorities have stated that it would be disproportionate to require the developer to bear these costs and would thus be contrary to Section 17-3(3) of the Planning and Building Act ⁽¹⁰⁸⁾. Moreover, they have stated that this approach is consistent with the Municipality's practice in other comparable projects ⁽¹⁰⁹⁾.

⁽¹⁰⁵⁾ Document Nos 1040641, p. 10, and 1054298, p. 5.

⁽¹⁰⁶⁾ NoA, paragraph 68.

⁽¹⁰⁷⁾ NoA, paragraph 68.

⁽¹⁰⁸⁾ *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)* LOV-2008-06-27-71, available at <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>.

⁽¹⁰⁹⁾ Document No 1059170.

- (165) The Norwegian authorities have explained that in order to ensure proportionality of the cost allocation, the total costs that the developer must bear are benchmarked against other projects and practice (cost of contribution to public infrastructure per m² BRA ⁽¹¹⁰⁾). For a typical housing development, which tends to be a highly profitable development, experience shows that an acceptable expense per m² BRA is around NOK 2 000 (approximately EUR 207). In TS' case, there is a cost of NOK 2 081 per m² BRA (approximately EUR 215).
- (166) However, the Norwegian authorities have not provided information underlying the calculations of the division of costs and have not specified whether these calculations are based on objective criteria. The benchmark used by the Norwegian authorities does not provide full comparability as it refers to a different type of project, that is, a housing development, whereas the case at hand concerns a multifunctional infrastructure. Furthermore, it is not clear how this benchmark has been applied to other projects. The Authority therefore sees a need for a further assessment of the practice of calculating costs for these types of projects. Consequently, the Authority cannot, at this point, exclude the existence of an advantage, within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.
- (167) The Authority thus draws the preliminary conclusion that the division and calculation of infrastructure costs, with regard to the renovation and extension of TS, may have granted TS an advantage.

5.4.6. *Measure 9 – implicit guarantee inherent in a loan agreement between Nordea and TS*

- (168) On 11 December 2017, TS signed a loan agreement for NOK 490 million (approximately EUR 50,67 million) with Nordea ⁽¹¹¹⁾. Nordea will provide the working capital during the construction period. The Norwegian authorities have explained that the Municipality is not a party to the loan agreement, nor are there any contractual obligations that require the municipality to provide financing or capital to TS ⁽¹¹²⁾.
- (169) One of the complainants has alleged that the Municipality has granted state aid to TS through the loan with Nordea, in the form of a guarantee.
- (170) As described in section 4.10, the loan agreement contains clauses, which mention the possibility for the Municipality, without acting contrary to the legislation, if necessary, to issue a guarantee for Nordea, in relation to the risk which follows any cost overruns in the construction period ⁽¹¹³⁾.
- (171) The loan agreement further contains clauses, which state that the lease agreement between TS and the Municipality cannot be changed, without Nordea's prior written approval ⁽¹¹⁴⁾. Furthermore, the loan agreement contains a condition that the Municipality owns at least 77,93 % of TS ⁽¹¹⁵⁾.
- (172) The Norwegian authorities have emphasised that the Municipality is not a party to the loan agreement and that it is Nordea that takes into account certain factual circumstances in its risk assessment and that these clauses and statements do not bind the Municipality. More specifically, the Norwegian authorities have stated that the potential structural changes in the company and potential political guidelines do not constitute a firm and concrete legal obligation that could bind the Municipality.
- (173) Similarly, the Norwegian authorities have argued that the section in the loan agreement that states that the lease agreement with the Municipality cannot be changed without Nordea's prior written consent, does not bind the Municipality. Were the lease agreement to be changed, it would be for TS to ensure that it obtains the consent of its creditor, i.e. Nordea.
- (174) As to the condition for granting and maintaining the construction loan that the Municipality owns at least 77,93 % of TS, the Norwegian authorities recall that the board of TS, which entered into the loan agreement, does not have the authority to bind its shareholders and thereby the Municipality, including a potential future sale of shares. The loan agreements reflect that Nordea is well aware of the fact that the agreement cannot bind the Municipality, given that the second section provides that change in the ownership structure without consent implies a breach of contract by TS ⁽¹¹⁶⁾.
- (175) However, the Authority finds the effects of the statements in the loan agreements unclear and can, at this point, not exclude that they provide an advantage to TS in the form of an implicit guarantee from the Municipality.
- (176) The Authority invites the Norwegian authorities to submit further information in this regard.

⁽¹¹⁰⁾ The Authority understands that 'BRA' stands for 'area of use'.

⁽¹¹¹⁾ Document No 1054294.

⁽¹¹²⁾ Document No 1054298, p. 6.

⁽¹¹³⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, page 5, 'Other terms' – bullet point 3.

⁽¹¹⁴⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, page 5, 'Other terms' – bullet point 4.

⁽¹¹⁵⁾ Document No 1054294, Loan Agreement between Nordea and TS, dated 11 December 2017, page 4, 'Change of ownership – mandatory mandatory early repayment' – first paragraph.

⁽¹¹⁶⁾ Document No 1054298, p. 7.

5.5. *The notion of undertaking*

- (177) In order to constitute state aid within the meaning of Article 61 of the EEA Agreement, the measure must confer an advantage on an undertaking. Undertakings are entities engaged in an economic activity, regardless of their legal status and the way in which they are financed⁽¹¹⁷⁾. Consequently, the public or private status of an entity or the fact that an entity is partly or wholly publicly owned has no bearing as to whether or not that entity is an 'undertaking' within the meaning of state aid law⁽¹¹⁸⁾.
- (178) Economic activities are activities consisting of offering goods or services on a market⁽¹¹⁹⁾. Conversely, entities that are not commercially active in the sense that they are not offering goods or services on a given market do not constitute undertakings. In general, both the construction and operation of an infrastructure constitute an economic activity in itself (and are thus subject to state aid rules) if that infrastructure is, or will be used, to provide goods or services on the market⁽¹²⁰⁾. State aid may be granted at several levels: construction, operation and use of the infrastructure⁽¹²¹⁾.
- (179) A single entity may carry out a number of activities, both economic and non-economic activities, provided that it keeps separate accounts for the different funds that it receives, so as to exclude any risk of cross-subsidisation of its economic activities by means of public funds received for its non-economic activities⁽¹²²⁾.
- (180) Trondheim Spektrum is a multifunctional facility, which hosts, inter alia, concerts, large sport events, fairs, and congresses. Further, Trondheim Spektrum is scheduled to host in 2020 the European Championship in handball for men and women. TS also rents out facilities to the Municipality, which in turn makes them available to the sport clubs.
- (181) It is undisputed that TS carries out economic activities, when hosting concerts, large sport events, fairs, congresses and other such events. Consequently, TS constitutes an undertaking within the meaning of Article 61 of the EEA Agreement, with regard to those activities.
- (182) However, the Norwegian authorities have argued that the use of TS' facilities by sport clubs cannot be considered as an economic activity, given that neither the Municipality nor TS receives any remuneration from its users. On this basis, the Norwegian authorities have argued that TS provides its services on a market on a commercial basis only in so far as it is offering its spare capacity on the markets for trade fairs, concerts and other such activities. All other activities should be classified as non-economic⁽¹²³⁾.
- (183) Even if the Municipality can be considered to be carrying out a non-economic activity by offering cost-free facilities for the Municipality's sport clubs, in principle, the entity supplying the Municipality with such facilities, might very well be carrying out economic activities when doing so. The non-economic activities relate to the services provided to the sport clubs, that is, the relationship between the Municipality and the sport clubs.
- (184) Against that background, the Authority cannot exclude, at this point, that TS is an undertaking, not only when hosting concerts, large sport events, fairs, congresses and other events, but also when renting out its facilities to the Municipality, which then provides the hall space for the Municipality's sport clubs.
- (185) In any event, TS carries out other economic activities and the Norwegian authorities have admitted that, at least in the past, no strict separation of accounts has been maintained as regards what had been considered economic and non-economic activities⁽¹²⁴⁾.
- (186) Still, the Norwegian authorities have submitted to the Authority a model developed by BDO for the separation of accounts in TS, both for the future and regarding the past. This model has now been implemented by TS.
- (187) However, the Authority does not have sufficient information at this point, based on the BDO cost allocation model and the cost projection for the future, to be convinced that the revenue from each activity covers their own set of costs.

⁽¹¹⁷⁾ Judgment in *Höfner and Elser v Macrotron*, Case C-41/90, EU:C:1991:161, paragraphs 21 – 23 and

⁽¹¹⁸⁾ Judgment in *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania v Ayuntamiento de Getafe*, Case C-74/16, EU:C:2017:496, paragraph 42.

⁽¹¹⁹⁾ Judgment in *Cassa di Risparmio di Firenze and Others*, Case C-222/04, EU:C:2006:8, paragraph 108.

⁽¹²⁰⁾ Judgment in *Mitteldeutsche Flughafen and Flughafen Leipzig-Halle v Commission*, Case C-288/11 P, EU:C:2012:821, paragraphs 40 – 43.

⁽¹²¹⁾ The Authority's Decision No 496/13/COL of 11 December 2013 concerning the financing of Harpa Concert Hall and Conference Centre, paragraph 50.

⁽¹²²⁾ Judgment in *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania v Ayuntamiento de Getafe*, Case C-74/16, EU:C:2017:496, paragraph 51.

⁽¹²³⁾ Document No 859501, p. 20.

⁽¹²⁴⁾ Document No 859501, p. 19.

(188) Consequently, even if the renting out of TS' facilities to the Municipality for the purposes of providing cost-free facilities to the Municipality's sport clubs were to be considered non-economic, the Authority is not convinced that TS has excluded the risk that the public funds received could cross-subsidise economic activities.

(189) In light of the above, the Authority cannot exclude that the measures assessed in this decision have provided an advantage to TS' economic activities.

5.6. *Selectivity*

(190) To be characterised as state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must also be selective in that it favours 'certain undertakings or the production of certain goods'. Not all measures which favour economic operators fall under the notion of aid, but only those which grant an advantage in a selective way to certain undertakings, categories of undertakings or to certain economic sectors.

(191) The potential aid measures at issue here are individual measures addressed only to TS. The measures are therefore selective within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

5.7. *Impact on trade and distortion of competition*

(192) Public support to undertakings only constitutes state aid under Article 61(1) of the EEA Agreement, if it 'distorts or threatens to distort competition' and only insofar, as it is liable to 'affect trade' between EEA States.

(193) According to settled case-law, the mere fact that a measure strengthens the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-EEA trade, is considered sufficient to conclude that the measure is likely to affect trade between EEA States and distort competition between undertakings established in other EEA States ⁽¹²⁵⁾.

(194) To the extent that the measures assessed in this decision have not been carried out in line with normal market conditions, they have conferred an advantage on TS, which strengthens its position compared to other undertakings that it competes with.

(195) The Authority must further consider whether the measures are liable to affect trade between EEA States. In this regard, the Union Courts have ruled that 'where State financial aid strengthens the position of an undertaking as compared with other undertakings competing in intra-[Union] trade, the latter must be regarded as affected by the aid' ⁽¹²⁶⁾.

(196) The City of Trondheim is the third largest city in Norway located about an hour's drive from the scarcely populated areas of mid-Sweden. Trondheim Spektrum has the capacity to host large and mid-size international events, which may also be held outside the region ⁽¹²⁷⁾.

(197) On the other hand, the Norwegian authorities have submitted that taking into consideration that the majority of the activities carried out in Trondheim Spektrum are of local character and in light of the limited extent of the activities of TS in a market, as well as the marginal aid intensity, if any, it can consequently not be foreseen that the measures would have more than, at most, a marginal effect on the conditions of cross-border investment or establishment ⁽¹²⁸⁾.

(198) The Authority notes that an effect on trade cannot be merely hypothetical or presumed. It must be established why the measure distorts or threatens to distort competition and is liable to have an effect on trade between EEA States, based on the foreseeable effects of the measure ⁽¹²⁹⁾.

(199) The Authority and the Commission have in a number of decisions considered that certain activities and measures, in view of their specific circumstances, have a purely local impact and consequently no effect on trade between EEA States. In those cases, the Authority and the Commission ascertained, in particular, that the beneficiary provided services to a limited area within an EEA State and was unlikely to attract customers from other EEA States and that it could not be foreseen that the measure would have more than marginal effect on the conditions of cross-border investments or establishments. Some of these decisions concerned sports and leisure facilities serving predominantly a local audience and unlikely to attract customers or investment from other EEA States ⁽¹³⁰⁾.

⁽¹²⁵⁾ Case E-6/98 *The Government of Norway v EFTA Surveillance Authority* [1999] EFTA Ct. Rep. 76, paragraph 59; and judgment in *Philip Morris v Commission*, C-730/79, EU:C:1980:209, paragraph 11.

⁽¹²⁶⁾ Judgment in *Eventech v The Parking Adjudicator*, C-518/13, EU:C:2015:9, paragraph 66.

⁽¹²⁷⁾ Document No 859501, p. 22.

⁽¹²⁸⁾ Document No 859501, p. 22.

⁽¹²⁹⁾ See, for instance, judgment in *AITEC and others v Commission*, T-447/93, T-448/93 and T-449/93, EU:T:1995:130, paragraph 141.

⁽¹³⁰⁾ See, for instance, Commission Decisions in cases N 258/2000 *Leisure Pool Dorsten* (OJ C 172, 16.6.2001, p. 16); Commission Decision 2004/114/EC of 29 October 2003 on measures in favour of non-profit harbours for recreational crafts, the Netherlands (OJ L 34, 6.2.2004, p. 63); SA.37963 – United Kingdom – Alleged State aid to Glenmore Lodge (OJ C 277, 21.8.2015, p. 3); SA.38208 – United Kingdom – Alleged State aid to UK member-owned golf clubs (OJ C 277, 21.8.2015, p. 4); the Authority's Decision No 459/12/COL of 5 December 2012 on aid to Bømlabadet Bygg AS for the construction of the Bømlabadet aqua park in the Municipality of Bømlo; and Decision No 20/19/COL of 2 April 2019 *Leangbukten Båtforenings Andelslag*.

- (200) In the case at hand, the Authority notes that even though some of the activities carried out by TS are of local character, TS also hosts events such as trade fairs, which attract foreign customers. Moreover, TS will host the European handball Championship in 2020, which can be assumed to attract foreign customers.
- (201) Finally, the market for organising international events is open to competition between venue providers and event organisers, which generally engage in activities that are subject to trade between EEA States ⁽¹³¹⁾.
- (202) In light of the above, at this stage, the Authority considers that the measures at issue threaten to distort competition and are liable to effect trade between EEA States.

6. Conclusion on the presence of aid

- (203) The Authority takes the preliminary view that measures 4 to 7 and 9, as specified above, may entail state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

7. Procedural requirements

- (204) Pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3 SCA: 'the EFTA Surveillance Authority shall be informed, in sufficient time to enable it to submit its comments, of any plans to grant or alter aid. [...] The State concerned shall not put its proposed measures into effect until the procedure has resulted in a final decision'.
- (205) The Norwegian authorities have not notified all of the measures in question to the Authority. The Authority therefore reaches the preliminary conclusion that the Norwegian authorities have not respected their obligations pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3 SCA, and that to the extent measures 4, 7 and 9 entail state aid, that aid is unlawful.
- (206) The Norwegian authorities notified the new lease agreement of 2019, measure 5, on 29 November 2018 ⁽¹³²⁾. The new lease agreement was signed by TS and the Municipality on 25 September and 26 October 2017 respectively and will enter into force on 1 December 2019. The Norwegian authorities have argued that the new lease agreement is conditional upon being in line with market terms ⁽¹³³⁾. It explicitly enables adaptations to bring the conditions of the agreement in line with market terms should the Authority so require. In light of this, the Authority's preliminary conclusion is that, should the lease agreement entail state aid, the Norwegian authorities have respected the requirement set out in Article 1(3) of Part I of Protocol 3 SCA. However, finding this conclusion less than certain, the Authority specifically invites the Norwegian authorities to submit further information in this regard.
- (207) Furthermore, as regards measure 6, the capital increase, the Authority notes that the Norwegian authorities have granted this aid to TS under Article 55 of the GBER ⁽¹³⁴⁾. State aid measures fulfilling all the requirements of Chapter I of the GBER, as well as the specific conditions for the relevant category of aid laid down in Chapter III of the GBER, shall be exempted from the notification requirement. However, as further explained below in section 8 of this decision, the Authority is not fully convinced that the requirements set out in Article 6(2) GBER are fulfilled in relation to this measure. Further assessment of the measure seems required. If the Authority would find that measure 6 does not fulfil the requirements of the GBER it would qualify as unlawful aid.

8. Compatibility of any aid

- (208) Should the measures 4 to 7 and 9 entail state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, the Authority must assess whether the aid can be declared compatible with the functioning of the EEA Agreement. It is up to the Norwegian authorities to invoke possible grounds of compatibility and to demonstrate that the conditions for such compatibility are met ⁽¹³⁵⁾.
- (209) Should the Authority consider that the measures at issue entail elements of (new) aid, the Norwegian authorities are of the view that they would in any event be compatible with the EEA Agreement.

⁽¹³¹⁾ See to that effect the Authority's Decision No 496/13/COL of 11 December 2013 concerning the financing of Harpa Concert Hall and Conference Centre, paragraph 75.

⁽¹³²⁾ See further section 2.6. The Authority requested additional information from the Norwegian authorities on 28 January 2019, which the Norwegian authorities provided on 21 February 2019.

⁽¹³³⁾ Article 12 of the new lease agreement of 2019 states (in Norwegian): 'Denne avtalen forutsettes å være inngått på markedsmessige vilkår. Det tas forbehold om at avtalen vil – forut for og i avtaleperioden – justeres for å tilfredsstille eventuelle føringer/krav fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA), og/eller andre offentlige myndigheter. Dette for at avtalen til enhver tid skal tilfredsstille markedsinvestorprinsippet.'

⁽¹³⁴⁾ See section 4.7 above.

⁽¹³⁵⁾ Judgment in *Italy v Commission*, C-364/90 EU:C:1993:157, paragraph 20.

- (210) The Norwegian authorities have noted that the Authority has recognised the promotion of sport as a common objective in a number of decisions ⁽¹³⁶⁾. Similarly, the European Commission has authorised a large number of aid measures in support of sports and multipurpose facilities ⁽¹³⁷⁾.
- (211) Further, the Norwegian authorities refer to Article 55 of the GBER which allows for aid for the construction of sports – or multipurpose infrastructure. In the Norwegian authorities' view, to some extent, TS arguably also fulfils objectives relating to culture, another well-established objective of common interest ⁽¹³⁸⁾.
- (212) The Norwegian authorities have submitted that TS will not break even without revenue from the lease agreement. The Norwegian authorities consider that there is a demonstrated need for state intervention both as regards the provision of hall capacity to sport clubs and as regards the financing of sports facilities themselves.
- (213) The Norwegian authorities submit that in their view, there is no other policy instrument that would have been equally suited to attain the objective and which would be less distortive. The only other option would be for the Municipality to construct, own and operate a similar infrastructure itself, which, in the Norwegian authorities' view, would hardly be less distortive.
- (214) The Norwegian authorities refer to previous decisions of the Authority and state that in the absence of the lease agreement, the sport clubs would evidently not gain access to free hall time in TS. Even a lower level of the lease would put the entire operation of TS at risk and thereby jeopardise both the provision of hall capacity to sport clubs and the existence of TS as such ⁽¹³⁹⁾.
- (215) As regards the incentive effect of the lease agreements, TS could not finance the projects absent the revenue stream from the municipal lease agreement. In that regard, the Norwegian authorities recall that the lease agreements, while intended to be entered into on market terms – also took account of TS' cost structure. Lower income from the Municipality would have left a hole in TS' balance sheet that other – commercial – activities may not have been able to fill. The infrastructure would also have been designed in a different manner and not have taken account of the needs of various kinds of amateur sport. In view of the forgoing, the Norwegian authorities consider that any potential aid clearly has an incentive effect ⁽¹⁴⁰⁾.
- (216) The Norwegian authorities further refer to the compatibility criteria under Article 55 of the GBER and state that the actual aid element must necessarily be lower than the thresholds in the GBER and that higher amounts could, in any event, be approved under Article 61(3)(c) of the EEA Agreement, in particular, if that aid does not lead to more than a reasonable profit, which according to current projections, is not the case. In view of this, the Norwegian authorities consider that any potential aid, inherent in the lease agreement, is proportionate and limited to the minimum necessary.
- (217) The Norwegian authorities have further stated that if any of the measures addressed would be found to constitute state aid it would be equally clear that those measures would be proportionate. The aid element would be minor in comparison to the costs of constructing and operating Trondheim Spektrum. The Norwegian authorities do not consider it meaningful to calculate a precise potential aid intensity, as undoubtedly, the vast part if not all of the public financing has benefitted TS' non-economic activities.
- (218) In any event, it is apparent from TS' income statement that it generates a large percentage of its income from sales to third parties and the Municipality takes full account of TS' other revenues when negotiating the lease agreements. As a result, the aid is limited to the minimum necessary.

⁽¹³⁶⁾ The Norwegian authorities refer to the Authority's Decision No 357/15/COL of 23 September 2015 to close the formal investigation into State aid in favour of Sandefjord Fotball AS, Decision No 225/15/COL of 10 June 2015 raising no objections to aid in the form of a transfer of land to Vålerenga Fotball, and Decision No 13/18/COL of 29 January 2018 – Templarheimen II – Aid for the construction and operation of the sports facility Templarheimen.

⁽¹³⁷⁾ The Norwegian authorities refer to Commission Decision in case SA.33728 on the financing of a new multiarena in Copenhagen.

⁽¹³⁸⁾ The Norwegian authorities refer to Article 53 of the GBER, in particular paragraph 2 thereof, and the Authority's Decision No 496/13/COL of 11 December 2013 concerning the financing of Harpa Concert Hall and Conference Centre.

⁽¹³⁹⁾ Document No 1046041, p. 13.

⁽¹⁴⁰⁾ Document No 1040641, p. 14.

- (219) The Norwegian authorities further refer to the BDO report and state that no cross-subsidisation of the commercial activities occurs. Even if the Authority refuses to exclude the presence of aid in the lease agreement, based on the benchmarks submitted by the Norwegian authorities, these benchmarks prove that the lease agreement's pricing falls within the range of what is customary in this market in Norway. In that regard, the Municipality notes that the Authority has previously accepted such benchmarks in an infrastructure case as a means to ensure the proportionality of the aid ⁽¹⁴¹⁾.
- (220) The Norwegian authorities consider that, as any aid amount would be insignificant and as TS does not undercharge its commercial users, any effect on trade between EEA States or distortion of competition would be insignificant at most. The Norwegian authorities therefore submit that a balancing test would need to result in finding any potential aid to TS compatible with the EEA Agreement ⁽¹⁴²⁾.
- (221) The Norwegian authorities state that TS in its present form is a cornerstone of the sports and cultural offer available in Trondheim, in particular, as regards free amateur sports. As for the negative effects, the BDO report supports the claim that any aid is used to finance activities of local (and most likely non-economic) character, with no spill-over to the commercial, market oriented activities that TS also performs.
- (222) According to the Norwegian authorities, it would appear common ground that private investment into facilities such as TS is rare and, in any event, insufficient. In the Norwegian authorities' view, the aid would therefore not be capable of crowding out private investment.
- (223) Further, Trondheim is geographically very isolated by European standards and thus unlikely to compete (directly) with other similar venues in Norway, or even less likely, in other EEA States. Even if that would be the case, that does not seem to have led the Authority or the Commission to question the compatibility of aid to such infrastructures. In addition, the Norwegian authorities have shown that TS does not undercharge its commercial users.
- (224) The Authority notes that aid to promote sport and culture, including aid to sport and multi-purpose infrastructure, can be declared compatible with the functioning of the EEA Agreement under certain conditions, as illustrated by Article 55 of the GBER and the decisional practice of the European Commission ⁽¹⁴³⁾ and the Authority ⁽¹⁴⁴⁾.
- (225) The possible aid measures at hand vary in nature. At this stage, the Authority does not have the information to enable it to set out the total possible amount of alleged aid granted to TS that would result from these measures. The Authority must thus conclude that it has doubts as to whether the measures would respect the principle of proportionality and be limited to what is necessary to achieve the stated objective.
- (226) Furthermore, the Authority does not have sufficient information at this point, based on the BDO cost allocation model and the cost projections for the future, to be convinced that the revenue from each activity covers their own set of costs. Consequently, the Authority cannot exclude cross-subsidization from the alleged aid measures to the other activities carried out by TS.
- (227) As to the claims of unlawful state aid granted to TS in the form of the implicit guarantee alleged to be granted in relation to the loan agreement and the alleged relief of infrastructure costs, the Norwegian authorities have not put forward any arguments, regarding possible compatibility with the functioning of the EEA Agreement, in case these measures are found to constitute state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. The Authority invites the Norwegian authorities to submit information in this regard.
- (228) As regards the capital increase, referred to as measure 6 in this decision, the Authority notes that the Norwegian authorities have granted this aid to TS under Article 55 of the GBER ⁽¹⁴⁵⁾. The Norwegian authorities have provided information relating to the increased and extra costs pertaining to the extension and renovation of Trondheim Spektrum, which led to the capital increase being granted to TS ⁽¹⁴⁶⁾. In previous correspondence between the Authority and the Norwegian authorities, the Authority had raised the issue of whether the measure fulfilled the criteria set out in Article 6(2) of the GBER. The Norwegian authorities have stated that TS cannot complete the expansion without the requested capital. The Norwegian authorities therefore consider that the aid complies with Article 6 GBER.

⁽¹⁴¹⁾ Document No 1040641, p. 15.

⁽¹⁴²⁾ Document No 859501, p. 25.

⁽¹⁴³⁾ See e.g. Commission Decision in case SA.33728 Financing of a new multiarena in Copenhagen, Commission Decision in case SA.33618 Sweden – Uppsala arena, Commission Decision in case SA.47683 Finland – Tampere Arena.

⁽¹⁴⁴⁾ The Authority's Decision No 357/15/COL of 23 September 2015 to close the formal investigation into State aid in favour of Sandefjord Fotball AS, Decision No 225/15/COL of 10 June 2015 raising no objections to aid in the form of a transfer of land to Välerenga Fotball, and Decision No 13/18/COL of 29 January 2018 – Templarheimen II – Aid for the construction and operation of the sports facility Templarheimen.

⁽¹⁴⁵⁾ See section 4.7 above.

⁽¹⁴⁶⁾ Document No 930813. Letter from the Norwegian authorities dated 21 September 2018.

- (229) Article 6(1) GBER states that the Regulation shall only apply to aid, which has an incentive effect. According to Article 6(2) GBER: 'Aid shall be considered to have an incentive effect if the beneficiary has submitted written application for the aid to the Member State concerned before work on the project or activity starts. The application for the aid shall contain at least the following information: a) undertaking's name and size; b) description of the project, including its start and end dates; c) location of the project; d) list of project costs; type of aid (grant, loan, guarantee, repayable advance, equity injection or other) and amount of public funding needed for the project'.
- (230) The Norwegian authorities have explained that originally the project costs were estimated to be approximately NOK 536 million (approximately EUR 55,37 million). However, the expectation now is that they will be approximately NOK 591 million (approximately EUR 61,05 million), due, in particular, to the fact that the scope of the project increased. The increased costs of NOK 55 million (approximately EUR 5,68 million) can be attributed two both, as described by the Norwegian authorities, new costs (increased scope of the project) and unexpected costs (budget overruns).
- (231) As explained by the Norwegian authorities in relation to the measure, Trondheim Spektrum has been undergoing a significant renovation and extension project since summer 2017. TS applied for a capital increase of NOK 55 million (approximately EUR 5,68 million) on 6 July 2018, and was granted the aid on 5 December 2018. It therefore seems that the aid was granted after the work on the renovation and extension project started.
- (232) In light of the above, the Authority has doubts, at this point, as to whether the measure fulfils the criteria set out in Article 6(2) GBER. The Authority invites the Norwegian authorities to provide further information in this regard.
- (233) The Norwegian authorities have not presented arguments concerning compatibility of the measure directly under Article 61(3)(c) of the EEA Agreement, in the event that it would be considered that the GBER would not be applicable to the measure. The Authority invites the Norwegian authorities to provide information in this regard.
- (234) Consequently, following its preliminary assessment, the Authority has doubts as to whether the measures could be deemed compatible under Article 61(3)(c) of the EEA Agreement.

9. Conclusion

- (235) As set out above, the Authority considers that measures 4 to 7 and 9, as described above, may constitute state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.
- (236) The Authority has doubts as to whether these measures are compatible with the functioning of the EEA Agreement.
- (237) Consequently, and in accordance Article 4(4) of Part II of Protocol 3 SCA, the Authority is obliged to open the formal investigation procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 SCA. The decision to open a formal investigation procedure is without prejudice to the final decision of the Authority, which may conclude that the measures do not constitute state aid, or that any aid is compatible with the functioning of the EEA Agreement.
- (238) The Authority, acting under the procedure laid down in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 SCA, invites the Norwegian authorities to submit, by **Monday, 20 May 2019**, their comments and to provide all documents, information and data needed for the assessment of these measures in light of the state aid rules.
- (239) The Authority requests the Norwegian authorities to forward a copy of this decision to Trondheim Spektrum AS.
- (240) The Authority must remind the Norwegian authorities that, according to Article 14 of Part II of Protocol 3 SCA, any incompatible aid unlawfully granted to the beneficiary will have to be recovered, unless (exceptionally) this recovery would be contrary to a general principle of EEA law.

(241) If this letter contains confidential information which should not be disclosed to third parties, please inform the Authority by **13 May 2019**, identifying the confidential elements and the reasons why the information is considered to be confidential. In doing so, please consult the Authority's Guidelines on Professional Secrecy in State Aid Decisions ⁽¹⁴⁷⁾. If the Authority does not receive a reasoned request by that deadline, you will be deemed to agree to the disclosure to third parties and to the publication of the full text of the letter on the Authority's website: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/>.

Done in Brussels, 16 April 2019.

For the EFTA Surveillance Authority

Bente ANGELL-HANSEN
President
Responsible College Member

Frank J. BÜCHEL
College Member

Högni KRISTJÁNSSON
College Member

Carsten ZATSCHLER
Countersigning as Director
Legal and Executive Affairs

⁽¹⁴⁷⁾ OJ L 154, 8.6.2006, p. 27 and EEA Supplement No 29, 8.6.2006, p. 1.

V

(Oznámení)

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

EVROPSKÝ ÚŘAD PRO VÝBĚR PERSONÁLU (EPSO)

Oznámení o otevřeném výběrovém řízení

(2019/C 177/05)

Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) pořádá toto otevřené výběrové řízení:

EPSO/AD/373/19 – ADMINISTRÁTOŘI (AD 5)

Oznámení o výběrovém řízení se zveřejňuje ve 24 jazycích v *Úředním věstníku Evropské unie* C 177 A ze dne 23. května 2019.

Další informace jsou k dispozici na internetových stránkách úřadu EPSO: <https://epso.europa.eu/>

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

EVROPSKÁ KOMISE

Předběžné oznámení o spojení podniků**(Věc M.9323 – RheinEnergie/SPIE/TankE)****Věc, která může být posouzena zjednodušeným postupem****(Text s významem pro EHP)**

(2019/C 177/06)

1. Komise dne 16. května 2019 obdržela oznámení o navrhovaném spojení podle článku 4 nařízení Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾.

Oznámení se týká těchto podniků:

- RheinEnergie AG („RheinEnergie“, Německo),
- SPIE Deutschland & Zentraleuropa GmbH („SPIE“, Německo), patřící do skupiny SPIE (Francie).

Podniky RheinEnergie a SPIE získávají ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. b) a čl. 3 odst. 4 nařízení o spojování společnou kontrolu nad nově vytvořeným společným podnikem TankE, který bude poskytovat služby v odvětví elektromobility, zejména nákup a instalaci dobíjecí infrastruktury pro všechny typy elektrických vozidel a rovněž související služby v oblasti poradenství, provozu a řízení.

Spojení se uskutečňuje nákupem podílů v nově založené společnosti představující společný podnik.

2. Předmětem podnikání příslušných podniků je:

- podniku RheinEnergie: regionální, vertikálně integrovaný podnik dodávající energii a vodu, který je nepřímou kontrolován městem Kolín nad Rýnem,
- podniku SPIE: multitechnické služby pro budovy, zařízení a infrastrukturu. Skupina SPIE nabízí služby v oblasti strojního a elektrotechnického inženýrství a technické správy budov, jakož i informační a komunikační služby.

3. Komise po předběžném posouzení zjistila, že by oznamovaná transakce mohla spadat do působnosti nařízení o spojování. Konečné rozhodnutí v tomto ohledu však zůstává vyhrazeno.

V souladu se sdělením Komise o zjednodušeném postupu ohledně některých spojování podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004⁽²⁾ je třeba uvést, že tato věc může být posouzena podle postupu stanoveného sdělením.

4. Komise vyzývá zúčastněné třetí strany, aby jí k navrhované transakci předložily své případné připomínky.

Připomínky musí být Komisi doručeny nejpozději do deseti dnů po zveřejnění tohoto oznámení. Je třeba vždy uvést toto číslo jednací:

M.9323 – RheinEnergie/SPIE/TankE

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1 („nařízení o spojování“).

⁽²⁾ Úř. věst. C 366, 14.12.2013, s. 5.

Připomínky lze Komisi zaslat e-mailem, faxem nebo poštou. Použijte tyto kontaktní informace:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax: +32 22964301

Poštovní adresa:

Commission européenne / Europese Commissie
Direction générale de la concurrence
Greffé des concentrations
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Předběžné oznámení o spojení podniků
(Věc M.9328 – Platinum Equity Group/Multi-Color Corporation)
Věc, která může být posouzena zjednodušeným postupem
(Text s významem pro EHP)
(2019/C 177/07)

1. Komise dne 8. května 2019 obdržela oznámení o navrhovaném spojení podle článku 4 nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ⁽¹⁾.

Oznámení se týká těchto podniků:

- Platinum Equity Group (Spojené státy),
- Multi-Color Corporation (Spojené státy).

Podnik Platinum Equity Group („Platinum Equity“) získává ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení o spojování kontrolu nad celým podnikem Multi-Color Corporation (dále jen „MCC“).

Spojení se uskutečňuje nákupem podílů.

2. Předmětem podnikání příslušných podniků je:

- podniku Platinum Equity: fúze, akvizice a činnost společností, které poskytují služby a řešení zákazníkům působícím v širokém spektru odvětví podnikání, včetně informačních technologií, telekomunikací, logistiky, služeb v oblasti kovů, výroby a distribuce,
- podniku MCC: výroba a dodávky štítků pro komerční zákazníky v celé řadě odvětví, včetně následujících: domácnost a osobní hygiena, potraviny a nápoje, zdravotní péče, specializované výrobky, předměty dlouhodobé spotřeby a víno a lihoviny.

3. Komise po předběžném posouzení zjistila, že by oznamovaná transakce mohla spadat do působnosti nařízení o spojování. Konečné rozhodnutí v tomto ohledu však zůstává vyhrazeno.

V souladu se sdělením Komise o zjednodušeném postupu ohledně některých spojování podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ⁽²⁾ je třeba uvést, že tato věc může být posouzena podle postupu stanoveného sdělením.

4. Komise vyzývá zúčastněné třetí strany, aby jí k navrhované transakci předložily své případné připomínky.

Připomínky musí být Komisi doručeny nejpozději do deseti dnů po zveřejnění tohoto oznámení. Je třeba vždy uvést toto číslo jednací:

M.9328 – Platinum Equity Group/Multi-Color Corporation

Připomínky lze Komisi zaslat e-mailem, faxem nebo poštou. Použijte tyto kontaktní informace:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax: +32 22964301

Poštovní adresa:

Commission européenne/Europese Commissie
Direction générale de la concurrence
Greffé des concentrations
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1 („nařízení o spojování“).

⁽²⁾ Úř. věst. C 366, 14.12.2013, s. 5.

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

CS